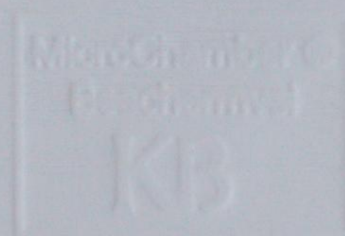
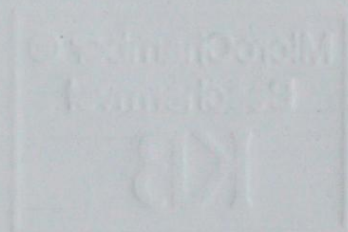

ARIADNE, TREUR
A: Schoonebeek fec

ARIADNE,

TREURSPEL.

Uit het Fransch van de Heer CORNEILLE.

Gerymd door

KATARYNE LESCAILJE.

TE AMSTELDAM,

By de Erfgen: van *J: Lescailje*, op de Middeldam, op de hoek van de Vischmarkt, 1693.

Met Privilegie.

KONINKLIJKE
BIBLIOTHEEK

Copye van de Privilegie.

DE Staten van Holland ende Westvriesland doen te weten, alsoo ons vertoont is by de Regenten van het Burger Weeshuys ende Oude Mannenhuys der Stad Amsterdam, en, in die qualiteyt, te samen eygenaars, mitsgaders Regenten van den Schouburg aldaar, dat sy, Supplianten, sedert eenige Jaren hebbende gejouisseert van onsen Octroye of Privilegie van dato 21 Mai 1699. waar by wy aan hen Supplianten, in hun qualityt hadden gelieven te consenteren, accorderen ende Octroyeren, dat sy, gedurende den tyd van vyftien eerst achter een volgende Jaren, de Wercken, die doenmaals ten dienste van het Tooneel reets gedruckt waren, ende, van tyd tot tyd, nog vorder in het ligt gebracht, ende ten Tooneele gevoert soude werden, alleen soude mogen drukken, doen drukken, uytgeven ende verkopen, nu ondervonden, dat de Jaren, by het voorgemelde ons Octroy of Privilegie genaamt, op den 21 deezer Maand Mai was komen te expireren; ende dewyl de Supplianten ten meesten dienste van de Schouburg, (waar van hunne respective Godshuysen onder andere mede moesten werden gesubcenteert,) de voorgemelde Wercken, soo van Treurspellen, Blyspellen, Kluchten, als anders, die reets gedrukt en ten Toneele gevoert waaren, of in het toekomende gedruckt, en ten Toneele gevoert soude mogen werden, geerne alleen, gelyk voorheenen, souden blyven drukken, doen drukken, uytgeven en verkopen, ten eynde de selve Wercken, door het nadrukken van andere, haar luyster, soo in taal, als spelkonst, niet mogten komen te verliesen, dog dat sulks aan hen Supplianten, na de expiratie van het bovengemelde ons Octroy; en sulks na den 21 Mai deezes Jaars 1714. niet gepermitteert soude wesen, soo vonden sy Supplianten hun genootsaakt sig te keeren tot ons, onderdanig versoekende, dat wy aan hen Supplianten, in hare bovengemelde qualiteyt, geliefden te verleenen prolongatie van het voorsz. Octroy of Privilegie, omme de voorsz. Wercken, soo van Treurspellen, Blyspellen, Kluchten als andere, reets gemaakt en ten Tooneele gevoert, en als nog in het ligt te brengen ende ten Tooneele te voeren, den tyd van vyftien eerst achter een volgende Jaren, alleen te mogen drukken en verkopen, of te doen drukken en verkopen, met verbod aan allen andere op seeckere hoge penen, by ons daar tegen te statueeren in communi forma; So is 't dat wy de saacke, ende 't voorsz versoek overgemerckt hebbende, ende genegen wesende, ter bede van de Supplianten, uyt onse rechte wetenschap, Souveraine magt en authoriteyt, deselve Supplianten geconsenteert, geaccordeert ende geoctroyeert hebben, consenteren, accorderen ende octroyeren, haar by deezen, dat sy, geduurende den tyd van vyftien eerst agter een volgende jaaren de voorsz. Wercken, soo van Treurspellen, Blyspellen, Kluchten als andere, reets gemaakt ende ten Toonele gevoert, en als nog in het licht te brengen, ende ten Tooneele te voeren; binnen de voorsz. onze

Lan-

Landen alleen ſullen, by continuatie, mogen drukken, doen drukken, uytgeven en verkopen, verbiedende daarom allen en een ygelyk, de voorſz. Wercken, in 't geheel ofte ten deele, naar te drucken, ofte, elders naargedruckt, binnen den ſelven onſen lande te brengen, uyt te geven, ofte verkopen, op de verbeurte van alle de naargedrukte, ingebragte, ofte verkogte exemplaren, ende een boete van drie honderd guldens, daar en boven, te verbeuren, te appliceren een darde part voor den Officier, die de calangie doen ſal, een darde part voor den Armen der Plaatſen daar 't caſus voorvallen ſal, ende het reſterende darde part voor de Supplianten, alles in dien verſtande, dat wy de Supplianten met deſen onſen Octroye alleen willende gratificeren tot verhoedinge van hare ſchade door het nadrukken van de voorſz. Wercken, daar door in genigen deele verſtaan den inhoude van dien te authoriſeren, ofte te advouëren, ende, veel min de ſelve onder onſe Protextie en de beſcherminge eenigh meerder credit, aanſien, of reputatie te geven, nemaar de Supplianten in cas daar inne iets onbehoorlyks ſoude influëren, alle het ſelve tot haren laſte ſullen gehouden weſen te verantwoorden, tot dien eynde wel expreſſelyk begeerende, dat by aldien ſy deſe onſe Octroye, voor de voorſz. Wercken ſullen willen ſtellen, daar van geen geabbrevieerde ofte gecontraheerde mentie ſullen mogen maken, nemaar gehouden ſullen weſen het ſelve Octroy in 't geheel en ſonder eenige Omiſſie, daer voor te drukken, ofte te doen drukken, ende dat ſy gehouden ſullen ſyn een exemplaar van de voorſz. Wercken, gebonden ende wel geconditioneert, te brengen in de Bibliotheecq van onſe Univerſiteyt tot Leyden, ende daar van behoorlyk te doen blyken, alles op pene van het effect van dien te verliezen, ende ten eynde de Supplianten deſen onſen Octroye ende conſente mogen genieten als naar behooren, laſten wy allen ende een ygelyk, die 't aangaan mag, dat ſy de Supplianten van den inhoude van deſen doen laſten ende gedogen, ruſtelyk, vredelyk, ende volkomentlyk genieten ende gebruycken, ceſſerende alle belet ter contrarie gedaan. Gedaan in den Hage, onder onſen grote Zegele, hier aan doen hangen op den drie en twintigſten Mai, in 't Jaar onſes Heer en Zaligmakers, ſeventien honderd en veertien.

A. HEINSIUS.

Ter Ordonnantie van de Staten

SIMON van BEAUMONT.

De Regenten van het Wees-en Oude Mannenhuis hebben, in haar voorſz. qualiteit, het recht van deze Privilegie vergund aan de Erfgen. van J. LESCAILJE EN DIRK RANK, voor al de Treur-Bly-en Kluchtſpeelen, die by haar, ten dienſt van de Schouwburg, reeds zyn gedrukt.

In Amſteldam, den 26. Mai, 1714.

Copye van de Privilegie.

DE Staten van Holland ende Westvriesland doen te weten. Alzo Ons vertoond is by de tegenwoordige Regenten van de Schouwburg tot Amsterdam, Dat zy Supplianten zedert eenige Jaaren herwaarts met hunne goede vrinden hadden gemaakt en ten Tooneele gevoert verscheiden Werken, zo van Treurspeelen, Blyspeelen als Klugten, welke zy lieden nu geerne met den druk gemeen wilden maken: doch gemerkt dat deze Werken door het nadrukken van anderen, veel van hun luister, zo in Taal als Spelkonst zouden komen te verliezen, en alzo zy Supplianten hen berooft zouden zien van hun byzondere oogwit om de Nederduitschen Taal en de Digtkonst voort te zetten, zo vonden zy hen genoodzaakt, om daar inne te voorzien, ende hen te keeren tot Ons, onderdanig verzoekende, dat Wy omme redenen voorsz. de Supplianten geliefden te verleenen Oktroy ofte Privilegie, omme alle hunne Werken reeds gemaakt, en de noch in 't ligt te brengen, den tyd van vyftien Jaaren alleen te mogen drukken en verkoopen of doen drukken en verkoopen, met verbod van alle anderen op zeekeren hooge peene daar toe by Ons te stellen, ende voorts in communi forma. Zo is 't dat Wy de Zake en 't Verzoek voorsz. overgemerkt hebbende, ende genegen wezende ter bede van de Supplianten, uit Onze regte wetenschap, Souveraine magt ende authoriteit dezelve Supplianten gekonzenteert, geaccordeert ende geoctroijeert hebben, conzenteeren, accordeeren ende octroijeeren mitsdezen, dat zy geduurende den tyd van vyftien eerst achter een volgende Jaaren de voorsz. Werken die reeds gedrukt zyn, ende die van tyd tot tyd door haar gemaakt ende in 't ligt gebragt zullen werden, binnen den voorsz. Onzen Lande alleen zullen mogen drukken, doen drukken, uitgeven en verkoopen. Verbiedende daarom allen ende eenen ygelyken dezelve Werken naar te drukken, ofte elders naargedrukt binnen den zelve Onzen Lande te brengen, uit te geven ofte te verkoopen, op de verbeurte van alle de naargedrukte, ingebragte ofte verkogte Exemplaaren, ende een boete van drie honderd guldens daar en boven te verbeuren, te appliceren een darde part voor den Officier die de calange doen zal, een darde part voor den Armen ter Plaatze daar het cazus voorvallen zal, ende het resteerende darde part voor den Supplianten. Alles in dien verstande, dat wy de Supplianten met dezen Onzen Octroije alleen willende gratificeren, tot verhoedinge van haare schaade door het nadrukken van de voorsz. Werken, daar door in geenige deelen verstaan, den inhoude van dien te authorizeeren ofte te advoueeren, ende veel min de zelve onder Onze protektie ende bescherminge, eenig meerder kredit, aanzien oft reputatie te geven, nemaar de Supplianten in kas daar in yets onbehoorlyk zoude mogen influeeren, alle het zelve tot haren laste zullen gehouden wezen te verantwoorden; tot dien einde wel expresselyk begeerende, dat by aldien zy dezen Onzen Oktroije voor de zelve Werken zullen willen stellen daar van geene geabbrevieerde ofte gecontraheerde mentie zullen mogen maaken, nemaar gehouden zullen weezen het zelve Octroy in 't geheel

ende zonder eenige Omissie daar vóór te drukken ofte te doen drukken; ende dat zy gehouden zullen zyn een exemplaar van alle de voorsz. Werken, gebonden ende wel geconditioneert te brengen in de Bibliotheecq van Onze Univerziteit tot Leiden, ende daar van behoorlyk te doen blyken. Alles op pœne van het effekt van dien te verliezen. Ende ten einde de Supplianten dezen Onzen Conzent en Octroije mogen genieten als naar behooren: Lasten wy allen ende eenen ygelyken die 't aangaan mag, dat zy de Supplianten van den inhoude van dezen doen, laaten en gedogen, rustelyk en volkomentlyk genieten, en cesserende alle beletten ter contrarie. Gedaan in den Haage onder Onzen grooten Zegele hier aan doen hangen den XIX September in 't Jaar onzes Heeren en Zaligmakers duizent zes honderd vier en tachtig.

G. FAGEL.

Ter Ordonnantie van de Staaten

SIMON van BEAUMONT.

De tegenwoordige *Regenten* van de *Schouwburg*, hebben het recht der bovenstaande Privilegie, voor *Ariadne, Treurspel*, vergund aan de Erfgen: van *J. Lescailje*.

VERTOONERS.

ENARUS, *Koning van Naxus.*
THEZEUS, *Zoon van Egeus Koning van Atheenen.*
PIRITHOÜS, *Zoon van Ixion Koning der Lapiten.*
ARIADNE, *Dochter van Minos Koning van Kreten.*
PHEDRA, *Zuster* } *van Ariadne.*
NERINE, *Vertrouwde* } *van Ariadne.*
ARKAS, *Vertrouwde van Enarus.*

Het Tooneel is op het Eiland Naxus.

ARI-

ARIADNE,

TREURSPEL.

EERSTE BEDRYF.

EERSTE TOONEEL.

ENARUS, ARKAS.

ENARUS.

JA, Arkas, myne kwaal verdubbeld; 'k zie, met schroo-
men
En schrik, Pirithoüs te Naxus aangekoomen.
Wat smart dat ik my uit myn liefde ook heb voorspeld,
'k Schiep echter hoop zo lang ik die zach uitgesteld.
Schoon Ariadne bleef getrouw de Prins beminnen,
't Vertraagen van haar echt vleide altoos noch myn zinnen.
Zo Thezeus won haar hart en trouw voor hem alleen,
'k Won tyd voor my, die hem en haar slechs tegen scheen.
Maar dit klein voordeel komt Pirithoüs me ontrukken,
En maakt 't noodlottig uur van al myn ongelukken;
Die vriend van Thezeus, lang verwacht, 'is eind'lyk hier,
Om een getuige van zyn wenschlyk huuw'lyks vier
Te weezen, en in zyn geluk en vreugd te deelen.
Alle uitstel is ten eind, niets kan myn hoop meêr streelen;
Ik moet wanhoopen, want myn medeminnaar heeft
't Bezit dier Schoone, daar myn ziel alleen door leefd,
En, nu myn hulp, noch hoop, noch weêrmin mag gebeuren,
Een zek're dood, voor een onzeker leeven, keuren.

ARKAS.

Vorst, Ariadne heeft uw hart betoverd. maar,
Wanneer dat gy zo slaafsch en teêr verliefde op haar,
Die waarlyk schoon is, wist gy toen niet dat haar harte
Reeds was bekoord, en niet kon heelen uwe smarte?
Zo dra de storm haar op uw strand dreef, en de lof
Van haare gaaven zich verspreiden door uw Hof,
Wist gy hoe Thezeus, door haar hulp, zich uit de strikken
Van 't Kreetsche doolhof, en het Dier, 't geen elk deed schrikken,

Gered had; en dat hy, om zulk een trouw en min
Te erkennen, met haar vlugte, eens weezende van zin.
Gy zelf beloofde, dat dit Eiland hen zou ſtrekken
Een waagenborg, om hen voor 't wreed geweld te dekken
Van Minos; ja, gy zelf bevorderde, om hun trouw
Te kroonen, 't uur dat hen gelukkig maaken zouw.

ENARUS.

'k Had toen dit huuw'lyk, nu zo dood'lyk aan myn oogen,
Licht zien voltrekken, vry van ſmarten, onbewoogen;
Schoon in 't begin haar glans me al had tot min genoopt,
Maar men verwint die licht, wanneer men niets meêr hoopt:
En, zo 'k de liefde liet te ver in my verſpreijen,
't Was zelfs door Thezeus, die my daar toe ſcheen te leijen,
En hier drie maanden lang kwynde aan zyn minnekwaal,
Vergeetende alles, ja de groote zegepraal
Die hem te Atheenen wacht; en daar hy moeſt verlangen,
Om 't lief genot van zyn volmaakte trouw te ontvangen,
Is 't om Pirithoüs afweezen uitgeſteld,
Zyn liefde aandoende, om zyn vriendſchap, dit geweld.
Wie had zyn afkeer hier, met my, niet uit beſlooten?
Zie daar de reden daar myn hoop is uitgeſprooten;
Waar meê myn hart zich ſtil heeft licht te veel gevleid.
Het ſchoonſte jufferſchap, dat vol bevallykheid
Hier uitmunt, ſcheen hem gunſt en achting te bewyzen,
Hy, boven al, Megiſte en Ciane te pryzen.
'k Hoopte Ariadnes haat hier uit tot hem, en vaak
Inbeeldende my zelf, verrukt in dit vermaak,
Dat hy verſmaade een goed, 't geen hy my niet dorſt ſchenken.

ARKAS.

Door zulk een vriendſchap, van geen tyd noch dood te krenken,
Die 't lot der Prinſen bond aan een, met hart en zin,
Is 't geenzins vremd, dat hy, in weêrwil van zyn min,
Zyn huuwelyks genot zo lang hier wou vertraagen,
Om 't in Pirithoüs byweezen weg te draagen;
En 't zoet van zyn geluk, met meerder ziels geneugt,
Te ſmaaken, als hy was getuigen van zyn vreugd.
Maar, ſtond ooit Ariadne in haare Minnaar tegen
Die drift tot zyne Vriend? was ze u zints meêr geneegen?

ENARUS.

Neen, Arkas, dit 's myn ſmart! 'k vond Ariadne trouw.

Myn

Myn kwynende gezicht, myn traanen, druk en rouw
Ondekte maar te veel myn liefde en zielsverlangen.
Ik ſprak, zy hoorde, en heb die kleine gunſt ontvangen.
Maar, ach! voor Thezeus heeft haar ziel zo groot een zucht,
Dat zy heeft zederd myn byweezen ſteeds ontvlugt.
Haar zuſter Phedre, aan wien bewuſt zyn al myn kwaalen,
Verlicht myn ramp noch, als ze my die hoord verhaalen;
En, wyl een weinig trooſt aanmoedigd 's minnaars hart,
Vleije ik door haar myn liefde, en ik bemin myn ſmart.

ARKAS.

Met deze hulp zo zyt gy minder te beklaagen.
Maar, Phedre is zonder min, en zy kan elk behaagen;
Gy ziet haar meenigmaal; 't is wonder dat ze uw ziel
Niet met haar ſchoonheid trof, noch aan uw oog geviel.

ENARUS.

Zie hier in 't vremd bedryf der liefde en zyn vermoogen.
Ja, Phedraas glans heeft niets of het bekoord alle oogen;
't Schoon van haar zuſter is ter naauwer nood zo zoet;
'k Zou, zonder moeite, licht verwinnen haar gemoed;
En mid'lerwyl ik zie, ik ſpreek haar, en myn harte
Voeld, hoe veel ſchoonder ze ook mag zyn, geen minneſmarte.
Neen! 't is door rede, noch door keur dat men bemind;
Maar een betovering, die nergens oorſprong vind,
Een blinde neiging, die zo ver ons kan verheeren,
Dat wy de ſchoonſte zelfs aanzien en niet begeeren;
En dikwyls word men door een heimelyk gebied
Getroffen, en men kend daar van de reden niet.
Dit 's in my, tot een ſtraf des hemels, klaar gebleeken.
De rede, en alles komt by my voor Phedra ſpreeken,
Maar tegen Ariadne; en, welk een helder licht
Van onderſcheid ook treft myn overtuigd gezicht,
De een heeft myn achting ſlechts, en de ander heeft myn liefde.

ARKAS.

Zyt gy geen meeſter van de Schoone welke u griefde?
Die alles kan, myn Heer, mag alles ook beſtaan.

ENARUS.

Wat zegt gy? hoe! zoude ik het gaſtvryrecht verraân,
Na dat ik hen hier een verblyfplaats heb gegeeven?
Beſtonde ik dit, waar zou myn minnehoop door leeven?
Zal ik haar brengen tot myn min, door dwinglandy?

Held Thezeus is zo groot, zo wyt beroemd, dat hy
Een Koning ver kan in verdiensten overtreffen,
Zy, voor alle and'ren, hem in haare ziel verheffen.
Ik ken haar trouw, en 't waar vergeefsch, voor myne smart,
Indien ik wou geweld gebruiken op haar hart.
Neen! 'k zal haar achting, zo 'k haar min niet kan verwerven,
Door myne eerbiedigheid, verdienen tot myn sterven.
Met eed'le kracht, waar door een grootsche ziel altyd
Zich zelf verwind, zal ik, myn minnekwaal ten spyt...
Maar 'k zie de Prinsen hier verschynen, ingenomen
Van vreugd.

TWEEDE TOONEEL.

ENARUS, THEZEUS, PIRITHOÜS, ARKAS.

ENARUS.

Zie nu de dag, zo lang gewenscht, gekoomen,
Dat prins Pirithoüs mag Thezeus zyne vrind
Omhelzen, en terwyl gy hem te Naxus vind,
Zo is de blydschap van zyn ziel heel licht te ondekken,
Nu niets hem meêr belet zyn huuw'lyk te voltrekken.

PIRITHOÜS.

Die blydschap treft my 't meest; en hoe veel meêr dien Held
Van een wreed noodlot leê, in lyfsgevaar bekneld,
Zo veel te meêr is 't voor myn liefde, nu ik weder
Een Vriend omhels, wiens dood ik heb beschreid zo teder.
Wanneer de keur van 't lot hem tot een offerhand
Van 't Menschemonster zond, wie dacht toen dat zyn hand,
Door een verwinning, die hem voerd door alle tyden,
Zou van een schatting, zo vervloekt, zyn Land bevryden?
Ik trok, na deze maar, nooit van verlangen moê,
Om zyn triomf te zien, straks naar Atheenen toe:
'k Had daar, dat hy my hier verwachte, pas vernoomen,
Of vloog naar Naxus, daar ik heden ben gekoomen;
En ik, om zyne zege en dapp're heldedeugd,
Hem weêr zie, met zo veel verwondering als vreugd.
Hoe groot een vriendschap hy ook heeft van u verkreegen,
Zo bleef hy me echter met een zelfde drift genegen.

ENARUS.

Wat 's Thezeus lot groot! die, terwyl hy al het goed

Van zulk een vriendschap mag verwachten, 't wenschlyk zoet
Van een volmaakte liefde en huuw'lyksband kan smaaken,
Die 't schoonste voorwerp geeft aan zyn gelukkig blaaken.

THEZEUS.

Wie kan oordeelen, Vorst, van de uiterlyke schyn?
Hy 's niet gelukkig als die oordeeld zulks te zyn.
Is 't my wel moogelyk om vergenoegd te leeven,
Verpligt zynde aan al 't goed dat gy my hebt gegeeven?

ENARUS.

Dat 's weinig; maar indien ik eenig dank daar weêr
Van wachten mogt, en dat ge uw leeven en uw eer
Aan my verschuldigd waart, 'k zou licht een middel vinden.
Prins, om ....

THEZEUS.

Om wat? voleind, 'k zal my daar voor verbinden,
'k Aanbiede u alles, en myn hart vernoegd zich al
Dat ik ....

ENARUS.

Dat ik, helaas! mistrouw in dit geval.
Laat af, laat af! zo groot een goed my te belooven,
't Ging uw verwachting, en uw wensch licht ver te boven:

THEZEUS.

Hoe! twyfeld ge aan myn hart en yver?

ENARUS.

Neen, ô neen!
'k Veroordeel slechs my zelf, niet uw genegentheên.
Bemind Pirithoüs, trouwd Ariadne in vreden.
Een Vriend zo trouw ... een Bruid zo vol aanvalligheden ....
'k Heb reeds te veel gezegt. maar, hoor my niet; myn eer
Wil dit van my, en ik verzoek het u, myn Heer.

DARDE TOONEEL.

PIRITHOÜS, THEZEUS.

PIRITHOÜS.

'k Geloof de Koning wil dat gy zyn zin zult raaden;
De ontroering van zyn hart maakt my voor u belaaden;
'k Zach hem op 't noemen van uw Ariadne ontsteld.
Licht dat zyn hart zal zyn van haare min bekneld.

THE-

THEZEUS.

Hy 's teêr verliefd, my komt hier in niet nieuws te vooren,
'k Wist dit van 't eerste uur af dat hy zich liet bekooren.
Maar, neen! dit is geen zaak die my ontrusten moet.

PIRITHOÜS.

't Is waar, dat Ariadne, in haar getrouwe gloed,
Zich belgen zou, indien de minnenyd u griefde.
Ik sprak haar straks, maar nooit zag ik voorheen een liefde
Zo groot als haare, noch een hart dat zo volmaakt,
Om een doorluchtig prins en minnaar, heeft geblaakt.
Daar 's niets dat, buiten u, wat dat men ook mogt poogen,
Haar zou behaagen, wyl ze alleen leefd door uw oogen.

THEZEUS.

Ach! was ik weiniger van haar bemind, ik zou
Niet zo beklaaglyk zyn, noch in zo grooten rouw,
Die my een liefde baard, welke op my niets kon winnen,
Een liefde! die vertoond aan myn onstelde zinnen...
Kan ik het zeggen?

PIRITHOÜS.

Spreekt gy dit? ô groote goôn!
Hoe! Ariadne, zo volmaakt! zo god'lyk schoon!
Zoude u beminnen, gy haar haaten, buiten reden?
Zoud ge ongevoelig zyn voor zo veel tederheden?

THEZEUS.

Ik weet en ken haar kracht; die harten houd in dwang.
De reden, die by my steeds stryd voor haar belang,
Steld haar verdiensten my te vooren, en myn oogen
Haar schoonheid; en of wel de liefde al zyn vermoogen
Verdubbeld, om myn ziel te brengen in zyn magt,
Wanneer het hart zwygt spreekt de liefde zonder kracht.
Haar schoonheid zal vergeefs dit hart tot liefde noopen,
Als 't in haar strikken niet van zelve komt te loopen;
En schoon het aanspand met myn zinnen en myn pligt,
Die my tot minnen dwingt, en haar vergood gezicht
Voor my vertoond, ik kan haar echter niet beminnen.

PIRITHOÜS.

Maar hoe! bedenkt gy niet in uw gemoed en zinnen,
Dat Ariadne heeft, om Thezeus voor 't geweld
Te hoeden, al haar kracht gelyk in 't werk gesteld;
Waar door gy, met geluk, gered wierd uit de laagen

Van

Van 't dood'lyk Doolhof?

THEZEUS.

'k Ben door haar daar van onflaagen,
't Is waar, en de uitkomft leerd, dat zy my in de nood,
Ten trots van 't wreede lot, bevryde van de dood,
'k Ben haar dit fchuldig. maar, wat wet zal my bepaalen,
Dat ik ten koften van myn hart haar moet betaalen?
't Vuur van haar yver, en zo fchoon een tederheid
Beftryden heimelyk myn ongevoeligheid.
'k Heb, van haar glans verbaaft, geraakt in myn geweeten,
My duizendmaal zelf myn ondankbaarheid verweeten,
En duizendmaal befchaamd geworden van die daad.
Maar myn ondankbaarheid is een noodzaaklyk kwaad.
Wie kan een hart, dat zich niet overgeefd, verwinnen?

PIRITHOÜS.

Uw gaaven, zo volmaakt, betoverde haar zinnen;
En, minnende u, dacht zy van u bemind te zyn,
Daar gy haar hebt misleid met de uiterlyke fchyn
Van min, en zwoer...

THEZEUS.

Wie zou niet zweeren? 'k was haar 't leeven
Verpligt; en zy, om my te volgen aangedreeven,
Verliet haar vader; en ik beelde my zelf in,
Dat zich myn hart in 't eind zou buigen tot haar min.
Zo dat de erkentenis, die ik haar gaf, met fchroomen,
Uit pligt, de fchyn van liefde alleen had aangenoomen.
Ja, duizend pligten... ach! dit 's de oorzaak van myn kwaad!
'k Gaf die, bedriegende my zelf, met een gelaat,
Waar in de liefde fcheen de zege te behouwen,
Als my een heimelyke onfteldheid deê aanfchouwen,
Dat niemand, als hy wil, beminnen kan uit pligt.
Ik, yder oogenblik, aan Phedraas fchoon gezicht
Ten doel gefteld, en hoe....

PIRITHOÜS.

Hoe kan het mooglyk weezen!
Zyt gy door Phedra van haar zufters min geneezen?

THEZEUS.

Ja, 'k min haar, en ze is in myn hart zo diep gedrukt,
Dat zy onmoog'lyk daar kan worden uitgerukt.
Haar fchoonheid, die me alleen doorgriefde en zwaar deê zuchten,

Vertoond my, dat de magt der min niet is te ontvlugten;
Doch nooit daar van verheerd, heb ik 't ook nooit bezind,
Als nu dat ik haar min, en zy my weder mind.

PIRITHOÜS.

Zy mind u?

THEZEUS.

Ja, zo veel als ik van haar kan wachten.
Doch veinzende om 't belang des Zusters, haar gedachten,
Dwingt zy veeltyds met zorg en moeiten haar gemoed,
Om niet ondekt te zyn in haare minnegloed;
En mid'lerwyl, om weg te neemen 't misvertrouwen,
't Geen licht onze omgang mogt in Ariadne brouwen,
Heb ik het jufferschap in Naxus vaak gezien,
Om dat myn dienst, zelfs in haar oogen, aan te biên.
Nu veinsde ik om Megiste en Egle te behaagen,
Dan scheen ik Ciane myn achting op te draagen;
Maar zy gevoeld hier van noch minnenyd, noch smart,
Zo lang zy waand dat ik voor haar bewaar myn hart.

PIRITHOÜS.

Die gunsten kunnen haar geen achterdenken geeven
Van de ontrouw, daar gy zelf voor schrikken moet en beeven.
Maar, na dat gy my hier drie maanden hebt verwacht,
Uw zin bedekkende, waar hebt gy na getracht?

THEZEUS.

Te vleijen 's Konings hoop, tyd geevende aan zyn blaaken,
Of hy mogt eindlyk 't hart van Ariadne raaken;
En Phedraas ziel te onslaan van zorg, my onbevreesd
Van trouwbelofte, daar 'k toe ben geperst geweest.

PIRITHOÜS.

Nu 'k hier ben, kund gy nu wel meêr met schyn van reden,
't Uitstellen van uw echt, en trouwloosheid bekleeden?

THEZEUS.

'k Wil my verklaaren, ik verborg te lang myn gloed.
Schoon 't Ariadne zelfs zou dooden, echter moet
Men ongeveinsd haar myn afkeerigheid ondekken,
Dat ik onmoogelyk dit huuw'lyk kan voltrekken,
En, onder schyn van wraak te neemen over my,
Haar zien tot 's Konings Echt te brengen, Prins, en gy
Haar deze neiging van myn hart en zin verklaaren;
Is 't my wel moog'lyk haar die zelve te openbaaren?

Neen!

Neen! gy zult best haar myn gevoelig zielsverdriet
Afschilderen; zeg haar... doch noem haar Phedra niet.
Zeg, dat myn oogen en myn zinnen zyn betoverd,
En dat een ander 't hart, dat haar hoord, heeft veroverd.
Doch wacht u wel dat ze in haar Zuster, die ze mind,
Haar medeminnaares archwaanig zoekt noch vind.
Myn Phedre, op wie zy ook laat vallen haar vermoeden,
Is voor haar minnenyd en toorn alleen te hoeden.

PIRITHOÜS.

'k Zal zwygen 't geen gy wilt. maar denk geenzins dat ik
Met Ariadne, van uw' ontrouw, daar 'k voor schrik,
Om u van haar te onslaan, zal spreeken: 't waar uw blaaken,
Toestemmen; laat dit door een ander ruchtbaar maaken.
Maar echter, is myn dienst u noodig, 'k wil haar zin
Wel onderhouden op des Konings trouw en min;
En in die zaak, waar in 'k mag zonder schand u vleijen,
U helpen, trachtende haar keur daar heen te leijen.
'k Zie Phedra koomen. ik verlaat u, Prins, uit pligt.

THEZUS.

O al te aanminnig en bekoorelyk gezicht!

VIERDE TOONEEL.

THEZEUS, PHEDRA.

THEZEUS

WEl nu, Mevrouw, tot wat besluit zyt gy getreeden?
Daar 's niets waar meede ik meêr kan ons geheim bekleeden.
Zult gy myn liefde nooit aanschouwen als met rouw?
Terwyl alle uitvlugt, daar ik meê weêrhield myn trouw,
Is, nu Pirithoüs te Naxus kwam, vervloogen,
Hebt gy voor my nu noch geen meerder mededoogen?
Heb ik in uwe zin noch al te veel bestaan,
Nu 'k zocht, door list, my van een haat'lyke Echt te onslaan?

PHEDRA.

Gy kund u zelf, myn Heer, daar op voor my verklaaren;
'k Heb 't meêr gezegt, en, om al te ov'rige te spaaren,
't Is waar, 'k bemin u, en een edel hart, in spyt
Van alle kwelling, zegt dit nooit als voor altyd.
Ik onderzoek niet of 't my kan tot opspraak weezen.

'k Had

'k Had van die drift licht in 't begin myn ziel geneezen.
Maar 't noodlot vestigd ons de min veeltyds in 't hart.
En, schoon 't, door naberouw, moest voelen smart op smart,
Myn noodlot dwingt my, en ik zal my daar na voegen.
'k Bemin dan. maar, kan ik, ondanks al 't vergenoegen,
En 't zoet verlangen, waar uw liefde my meê vleid,
Vergeeten, daar het al voor Ariadne pleit,
Terwyl ze in ballingschap zich zelf aan uw belangen
Opofferd, dat nooit trouw meêr ontrouw heeft ontvangen;
Wyl ze alles voor u deede, ook alles wederom
Verdiend, en wacht van u, als haare bruidegom?
Hoe nader ik de stond zie voor myn oog verschynen,
Dat de Ongelukkige, verdrukt van duizend pynen,
Zich zal verlaaten zien, na zo veel hoop, hoe meêr
Een wreede wroeging aan myn hart verwyt, myn Heer,
Dat ik een schat roof haar veel waarder als het leeven.
Gy zyt haar schuldig 't hart, dat gy me aanbied, te geeven,

THEZEUS.

Ach! wil myn ziel niet meêr met deze schuld belaân,
Wat heb ik voor haar niet, en tegen u gedaan,
Ja, alles, op dat zy my mogt, voor u, behaagen?
Zie daar myn schuld; zo ik hierom uw haat moet draagen,
Gy gaaft my deze last, ik volgde ook uw geboôn,
My haar afschilderende beminlyk, jong en schoon,
Haar land verlaatende, om my 't leeven te bewaaren.
Kon ik wel meerder haar verdiensten evenaaren
Met myne pligt, om die te noopen tot haar trouw?
Maar 't is vergeefs wat ik ook heb gepoogt, Mevrouw;
Want naauwelyks in die verbeelding opgetoogen,
Of 'k voelde my, door 't schoon van uw bekoorlyke oogen,
Te rug getrokken, en verstrooijen weêr al 't geen,
Dat ik, om myne min te ontvonkken, trok by een.

PHEDRA.

Ik had uw pligt zo wreed niet met uw min doen stryden,
Zo vol vervoeringen, indien, ach! bitter lyden!
Myn medeminnaares niet waar myn zuster. maar,
De vriendschap te verraân, de deugd die 'k vind in haar...
Neen! Thezeus, neen! zy kwam te grooten trouw my toonen;
Ik moet hier door haar van zo bitt'ren smart verschoonen;
't Zou haar doen sterven, goôn! zie, hoe ik hier voor gruuw.
Geef

Geef haar uw liefde weêr, die liefde! die me aan u
Licht, buiten haar, verbond, om ze eeuwig te waardeeren;
Die liefde! magtig om myn zinnen te overheeren,
Niet durvende...

THEZEUS.

Leer my uw min dan, ja, leer my
De banden breeken van zo zoeten ſlaaverny,
Die tevens al 't geluk moet van myn leeven maaken.
Nu 'k met de rede niet vermeeſt'ren kan myn blaaken,
Leer my verſmooren 't vuur dat door myne aad'ren ſpeeld,
En rukken uit myn hart zulk een aanbid'lyk beeld.
Maar, waar toe dat myn drift ook voeren mag myn zinnen;
Zo gy noch eenig zoet mogt vinden in 't beminnen,
Waar 't u wel mooglyk my te leeren u niet meêr
Te minnen?

PHEDRA.

Daar is wel een middel toe, myn Heer;
Ruk uit uw hart dit beeld, daar te onrecht in verheeven:
En zo myn byzyn u daar in belet mogt geeven,
Begin, om u daar van te onſlaan, met uw gezicht:
Vlugt van myne oogen, die u vleijen al te licht;
Vlugt voor altoos, zo gy zyt tot triomf genegen:
Is dit te moeilyk? zet daar weêr de glory tegen.
Hoe heerlyk is 't voor de eer, en 't aadelyk gemoed
Te bluſſchen in zyn ziel een ſchandelyke gloed!

THEZEUS.

Zoud gy dit kunnen, en ik dit van u verwachten?
Zoud gy de trekken, die de liefde in uw gedachten
Zo teêr afſchilderde, zo ſtreng uitwiſſchen? gy
Myn wanhoop maaken? zoud gy, zonder medely,
De vuurige offerhand vergeeten, die myn harte...

PHEDRA.

Zeg, Wreede, waarom noch vermeerderd myne ſmarte?
Is 't my niet zwaar genoeg, voegd gy daar by noch, ach!
De klagten van een min, die 'k niet aanhooren mag?
Dewyl myn fiere pligt niet wil dat die zal klaagen.
Laat my bedekken dat uw gaaven my behaagen.
Laat my verbergen voor myn glory, die vol ſpyt,
Met myn genegenheid reeds onophoud'lyk ſtryd,
Dat, zonder u, voor my geluk noch ruſt kan weezen.

Ach! 't is te veel! myn hart, geprangd van duizend vreezen,
Valt over tot de min, myn eer zo ongetrouw,
't Is bloode, 't is vervoerd, en als ik u aanſchouw,
Zo kan myn zwakke deugd myn eer niet meêr verſterken.

THEZEUS.

Goôn! nu de liefde kon dit wonder voor my werken,
Denk, denk dan nooit meêr dat uw Zuſter die kan ſchaân,
Noch zulk een vlam, zo ſchoon, zo god'lyk! tegenſtaan.

PHEDRA.

Waar vleid ge u meê? hoe! haar toeſtemming te verkrygen,
Als haar uw min tot my . . .

THEZEUS.

Dit moet men voor haar zwygen;
Terwyl haar word met liſt omzichtig voorgeſteld,
Dat zy, om haar te hoên voor Minos wreed geweld,
En toorn, op 's konings magt alleen kan veilig hoopen;
Hy mind ze, en gy moet haar tot weêrmin zien te noopen,
Op dat zy, met zyn kroon, haar ſchand dekke in dien ſtant,
En aanneemd zyne, by gebrek van myne hand.
Als wy haar nieuwe min door 't huuw'lyk zien voltrekken,
Dan kunnen we onze vlam vry, zonder ſchroom, ondekken.
Maar, nu 'k gereed ben aan te ſpannen al myn kracht,
Op dat zy word tot die verandering gebragt,
Is 't noodig dat ge my aanmoedigd door uwe oogen,
En, zynde in de uitkomſt van die zaak reeds opgetoogen
Van blydſchap, laat in uw aanbiddelyk gezicht,
Tot voordeel van een min, die nergens meêr voor zwicht,
Wat minder droefheid, en wat meerder vreugde ſchynen,
Die uwe vrees, welke u ontruſt, mag doen verdwynen,
En uit uw hart . . .

PHEDRA.

Ga, Prins, dat mind u, en miſſchien
Liet myne vrees u al te grooten yver zien.
Uw hart volg dan daar 't zyn verborgen drift zal voeren,
Die tegenwoordig 't myne onſteld en kan beroeren.
Hoor na de liefde alleen, braaveerende alle leed,
Zo gy ſtantvaſtig en getrouw te minnen weet.

Einde van het eerſte Bedryf.

TWEE-

TWEEDE BEDRYF.

EERSTE TOONEEL.

ARIADNE, NERINE.

NERINE.

DE Koning had zich aan uw weig'ring moogen ſtooren.
Kund ge u geen oogenblik bedwingen, en hem hooren?
Schoon gy verzekerd zyt van zyn oprechte min,
De wanhoop mogt hem eens verand'ren doen van zin;
En, nu zyn liefde in 't eind zal voor uw huuw'lyk zwichten,
Moet de beleefdheid u tot deze gunſt verpligten.

ARIADNE.

'k Weet wel dat ik met hem voorzichtig om moet gaan,
En hem niet tergen, neen! hy bood zyn Hof ons aan,
Om tegen het geweld van Minos ons te ſterken.
Zo veel ontzach, die hy me in zyne min deê merken,
Trof vaak met meêly, om zyn ongeluk, myn hart.
Maar, als een ziel blaakt, in zyn eerſte vlam verwart,
En trouw mind 't geen hem trof, is 't een verdriet te hooren
De minneklagt van een, die ons niet kan bekooren.
Spreek met me, om dat my dit te minder ſmarten zou,
Terwyl ik Enarus verwacht, van Thezeus trouw;
Maal my de glory af, die 'k daar van zal ontvangen,
Verbeeld my wel de kracht van zyn verliefd verlangen;
'k Wil dat ge my daar van 't gevoeligſt denkbeeld geefd.

NERINE.

'k Geloof dat uwe trouw wel al zyn achting heeft,
Maar, 't is heel veel, Mevrouw, indien dat hy u weder
Bemind met de eigen drift, die u verrukt zo teder.

ARIADNE.

Kan ik hem wel te veel beminnen, Goôn! wanneer
Ik zie zyn heldendaân, hem blinkende van eer?
Van honderd Monſters en afgryſelyke plaagen
Heeft hy 't bange Aardryk, met geluk en moed, onſlaagen.
Wat al ſlachtoffers kreeg hy, als Alcides; daar
Hy duizend misdaân heeft geſtraft, met lyfsgevaar,
En wraak, van duizend doôn, nam, met zyne ſtrydb're handen.
Prokruſtus, Scinis zelfs, en Cerçion, der landen
En vee en menſchen ſchrik, verwon hy met geweld.

Al 't Aardryk weet dit, en al 't Aardryk ſtaat verſteld.
Maar, wat ik zeggen mag van zyne lauwerblaaden,
't Is niets; al wat ik zie moeſt ſpreeken van zyn daaden.
'k Min Phedra teêr, gy weet wat zucht myn hart haar draagt;
En zo 'er iets in haar mag zyn dat my mishaagd,
Zo is 't haar koelheid, die zy toond in hem te roemen.
Als zy zyn heldendeugd my hoord onſterflyk noemen,
Staat zy 't wel toe, en wie zou minder doen als zy?
Doch, nimmer hoord men haar verheffen de waardy
Van dien bekoorelyken Held. maar 'k wil haar zwygen,
Dat licht iets heeft geheims, wel tot haar voordeel nygen.

NERINE.

Is 't vreemd dat gy haar hart zo onverſchillend ziet,
Zy, nooit verliefd, begrypt de kracht van 't minnen niet?

ARIADNE.

De liefde zal veeltyds een bitt're zoetheid geeven.
Maar 't onverſchillende, is dat een gelukkig leeven?

NERINE.

Leer van de Koning dit, die, van uw glans verblind,
Zo veel niet lyden zou, zo hy nooit had bemind.

TWEEDE TOONEEL.

ENARUS, ARIADNE, NERINE.

ENARUS.

UItmuntende Prinſes, ei! laat u dit niet belgen,
Nu ik, verdrukt van 't leed, gereed my te verdelgen,
Die droeve vryheid zoek, om, voor de laatſte maal,
U te onderhouden van myn doodelyke kwaal.
Wat u myn vlam, die me, in uw weêrwil, blaakt, laat hooren;
Die vlam! die me al te ſterk verheerd en kan bekooren,
Zo kund gy, zonder ſchroom, ten koſten van myn pyn,
Myn liefde aanhooren, die alleen beklaagd wil zyn.

ARIADNE.

Ik ken de liefde, welke u drukt met zo veel plaagen,
Heur drift heeft meêrmaal met verbaaſtheid my geſlaagen.
Gy kend niets zeggen als dat geen, 't welke ik, met recht,
In myn ontroerde ziel, reeds heb voor u gezegt.
Zulk een volmaakte vlam verdiende wel een harte
Wat meêr gevoelig en gebuigzaam voor uw ſmarte,
En, om al de achting, die gy 't draagt, tot u gezind.

Maar eer dat ik u zag was Thezeus reeds bemind;
Gy weet tot welk een prys zyn deugd my is gebleeken!
Na dit, myn Heer, ik zal u hooren, gy kund spreeken!

ENARUS.

'k Weet Thezeus waarde, en heb ze u honderd maal gemeld;
Waar vond uw keur volmaakt en heerelyker Held?
Men hoord de Waereld van zyn naam en deugden waagen,
Hy bid u aan, en zoekt alleen u te behaagen;
Dit u te zeggen, is zyn zoetste zorg, Mevrouw,
En wie kon minder doen, van u bemind zo trouw?
En nu, na zo veel gunst aan hem getoond, ge uw ooren
Gewaardigd, om my eens, uit meêly, aan te hooren,
Zal ik niet zeggen, hoe myn ziel, zo haast myn oog
U zag, verwonnen voor de liefde nederboog;
Gy wist het straks; van deze ontemb're drift gedreeven,
Durfde ik vermeetel 't u terstond te kennen geeven;
'k Moest ook, om van u niet geschuuwd te zyn, daar stil
Van zwygen, 'k volgde eerbiedig uwe wil,
'k Deê my dit wreed geweld, om uwe toorn te ontvlugten;
En, overtrad ik met heel zacht daar om te zuchten,
Gy hebt daar over my gestraft, en niet gehoord.
Zo groot een af keer heeft myn vlam noch niet versmoord.
Gy hield niet op van wreed, ik van verliefd te weezen.
Ik heb geleên, gekwynd van liefde, steeds vol vreezen,
En zonder hoop van ooit te zyn bemind. alleen
Om uw, niet myn belang, zyt gy my waard, ô neen! (wen;
'k Diende u uit liefde, om dank noch loon daar van te aanschou-
Zelfs in dit laatste en in dit droevig onderhouwen,
Tot sterven licht gereed, eisch ik niets. ga, Mevrouw,
Trouw Thezeus, hy mind u, en gy mind hem getrouw.
Maar denk, wanneer gy eens myn wanhoop mogt beklaagen,
Dat ik u nooit verpligte om iets voor my te waagen,
Dat gy niets voor my deê, en stervende aan myn smart,
Dat ik opofferde u een onverschuldigd hart,
Ten prys der zuiv're min, die 't ook daar toe kan noopen;
En, zo 't op eenige genaade, noch mogt hoopen,
'k Zou van u eischen, om te vleijen myn verdriet,
Wanneer gy Thezeus trouwd, dat gy ten minsten liet,
Verwaardigende u zelf hier toe, myn liefde hooren;
Dat, zonder 't eerste vuur, zo krachtig in 't bekooren,

Ik u verwonnen had door myn genegentheid,
Om 't bitter leed, dat my uw huuw'lykszoet bereid,
Wat te verzachten, 't is gering dat ik kom ſmeeken;
Maar een oprechte zucht, een gunſtig woord te ſpreeken,
Is 't al voor een, die, na die trooſt, te ſterven tracht.

ARIADNE.

Uw min, vol deugd, heeft op myn hart zo grooten magt,
Dat ze u dit toe moet ſtaan, 't zal niet ondankbaar weezen,
't Is overtuigd, en 't dwingt my zelf daar in te leezen
Hoe veel 't u ſchuldig is, en zo het ſtond aan my,
'k Betaalden u daar meê: maar 't miſte zyn waardy,
Zo de ongetrouwheid u daar van deê triomfeeren,
't Is Thezeus, die 't alleen bezit en kan regeeren,
Hy 's daar in aangebeên, 'k hebt u geopenbaard
Van de eerſte reis . . . .

ENARUS.

'tIs reeds genoeg aan my verklaard.
Bluſch, bluſch de liefde van uw Thezeus, zonder ſchroomen;
Pirithoüs is aan myn Hof daarom gekoomen;
Voltrek uw Echt, ſtel 't uur der bruiloftsſtaatſy vaſt;
En zo 't vervaardigen dier pracht vereiſchd myn laſt,
Zo ſpreek, 't is my genoeg wanneer 't u kan verblyden,
'k Zal 't zelf uitvoeren... maar, ik zou licht minder lyden,
Zo myn gezicht van zulk een wreeden voorwerp vlood;
Wat zal de ſlag niet doen, zo 't denkbeeld zelfs my dood?
Maar, ach! ik zou hier door uw tov'rende oogen derven,
Dit maakte al myn verdriet. neen! 'k wil veel liever ſterven,
Als zien, en u niet zien.

DARDE TOONEEL.

ENARUS, THEZEUS, ARIADNE, NERINE.

ENARUS.

PRins, myn verbaaſtheid ſpreekt,
En zo ik zweeg van 't lot, dat wreed my 't hart doorſteekt,
Myn kwynende gezicht, met traanen overlaaden,
Zoude, in myn weêrwil, toch myn zielsgeheim verraaden.
'k Bemin, en de Prinſes is 't voorwerp dat my blaakt.
Maar, dit onſtelle u niet, het vroolyk uur genaakt,
't Welk uwe liefde zal, met myn toeſtemming, kroonen,

Om

Om de achting, die ik voor uw liefde heb, te toonen.
'k Won, door de rede, in myn ontroerde ziel het veld,
En, buiten twyfel, 't is niet zonder groot geweld;
'k Zal licht hier door uw hart tot meêlyde overreeden.
Een medeminnaar, van zyn eigen drift bestreeden,
Verraaden van zyn deugd, die zyne min verlaat,
Verdiend, helaas! beklaagd te zyn en niet gehaat.
'k Zal dit alleen van zulk een grooten zege wachten.
'k Poog, met dus ongeveinst te ondekken myn gedachten,
Te weeren de achterdocht, die gy in uw gemoed,
Tot naadeel van myn deugd, en myn oprechte gloed
Mogt neemen; neen! ik zal u geen verhind'ring geeven.
Terwyl ik smaaken zal de rampen van myn leeven,
Zo proef het huuw'lykszoet, bevryd van alle druk;
Voltrek op morgen vry dat langgewenscht geluk,
Ik stem het toe, en niets kan meêr uw vreugd betoomen;
Pirithoüs is reeds, om die te zien, gekoomen,
Daar 's geen belet. myn Hof, dat uw verdiensten acht,
Heeft dit groot schouwspel van uw bruiloft lang verwacht;
Laat, na uw keur, de pracht straks daar toe vaardig maaken;
En, in een lot zo zoet, hoe bitter 't my mogt smaaken,
En ik mogt lyden, zo voltrek uw vreugd, myn Heer.
Vaar wel, Mevrouw.

VIERDE TOONEEL.

THEZEUS, ARIADNE, NERINE.

THEZEUS.

Ik moet dit toestaan, tot zyn eer,
Dat zyne deugd is meêr als ik ooit dorst vertrrouwen.
Hoe! 's Medeminnaars Echt te vord'ren en te aanschouwen!

ARIADNE.

Zyn glory heeft hem tot dit groot besluit gebragt.
Wat zou hy doen? bewust dat de onverbreekb're kracht
Der liefde, die 'k u schonk oprecht, niet zou bezwyken;
En hebbende alles, om uwe oogen te doen blyken
Door welk een trouwe vlam myn hart zo vierig brand,
Myn vrienden, vader en het waarde vaderland
Verlaaten, weet hy, dat zyn min, schoon opgewoogen
Met duizend kroonen, op dit hart niets zou vermoogen.

THEZEUS.
Zo groot een min maakt my beſchaamd; hoe meêr, Mevrouw,
Dat ik myn ſchuld zie . . . .

ARIADNE.
Zie een proef van myne trouw;
'k Wil me aan u vaſter, door Pirithoüs, verbinden,
Wiens trouw en vriendſchap gy zo lang volmaakt beminden;
Myn Zuſters huuw'lyk meng zyn lot en 't haare in een,
Op dat de vriendſchap als de liefde ons zy gemeen:
Ze is jong, ze is ſchoon, en haar verdienſten te waardeeren;
Zy volgt myn raad ſteeds, 'k ſtaa u in voor haar begeeren.
Gy kund Pirithoüs gaan vinden, en hem raân,
Op onze keur, zo groot een huuw'lyk aan te gaan.

THEZEUS.
De aanbieding van deze echt zal hen gelukkig maaken.
Maar, als de Koning . . . gy wiſt lang zyn hevig blaaken.
Kan ik . . . .

ARIADNE.
Ik kan 't verſtaan, de Koning fel beſtreên
Van min, waant gy, kon licht zyn deugd te buiten treên.
'Ik zie uw minnezorg, die my niet kan mishaagen,
'k Weet wat ik doen moet om die uit uw hart te jaagen.

THEZEUS.
't Is al te veel! dat hart . . . ô goôn! . . .

ARIADNE.
Wat is my zoet
Die teed're ontroeringen van uw verliefd gemoed!
'k Zeg 't my voor u; 'k zeg my . . . .

THEZEUS.
Ach! wilden het de Gooden,
Gy wiſt de dwang . . .

ARIADNE.
Noch eens, waar toe is meêr van nooden
Die minnenydige vervoering? ja ik weet
Wat zorg u ſmart, en zo ik word bemind, wat leed
Hebt gy daar van, en welk een reden om te klaagen?

THEZEUS.
Maar, zo u Minos wraak vervolgen mogt en plaagen,
Hebt gy . . .

ARIADNE.
Heb ik aan u geen toevlugt voor zyn magt?

THE-

THEZEUS.

Die 's zeker. maar . . . .

ARIADNE.

Wat maar? voleind.

THEZEUS.

Mevrouw, ik wacht . . .

ARIADNE.

Gy wacht te lang, zo zeer verrukt en opgetoogen.

THEZEUS.

Kan ik meêr veinzen . . . maar, genoopt van mededoogen . . .

ARIADNE.

Neen! die wanorder duurd te lang, tot myn verdriet.
Verklaar u eindelyk.

THEZEUS.

Ik wil, en durf noch niet.
'k Ben tegen my, en ſchyn zelf tot myn val te nygen,
'k Hoop een toeſtemming, en ik vrees die te verkrygen.
'k Moet echter ſpreeken. gy bemind my, en miſſchien
Heeft niemant ſchoonder noch volmaakter vlam gezien,
Om een doorluchtig hart te blaaken, en myn leeven
Is niet genoeg om 't in erkent'nis u te geeven;
En mid'lerwyl het lot, benydende vaſt ſtil
Myn glory, door een dwang zo doodlyk aan uw wil . . . .
Vaar wel: Pirithoüs zal 't ov'rige u doen hooren;
Doch, buiten 's Konings Echt, zo weiger hem uw ooren.

VYFDE TOONEEL.

ARIADNE, PIRITHOÜS, NERINE.

ARIADNE.

Welk is dit groot geheim? door wat verborgentheid
Of hy me niets, die me iets wil zeggen, heeft gezeid?

PIRITHOÜS.

Vraag my niets; hy gaat ganſch verbaaſt weg, en zyn weezen
Geeft die de ontroering van zyn ziel niet klaar te leezen?

ARIADNE.

'k Begryp u beide, gy komt uit Atheenen, daar
't Oproerige gemeen licht aanſpand met elkaâr,
't Wil Thezeüs aan geen vrouw, uit Minos Telgen, geeven,
Noch, tot Vorſtin, zien op de Atheenſche Troon verheven:

Dat Egeus hem onterf de wettigheid der kroon;
De roem van in 's Helds hart te zitten op de troon,
Mag hy my, zo hy kan, ontrooven! ſepters, ſtaaten
Is overvloedig goed, dat ik licht kan verlaaten.
In Thezeus is alleen al myn geluk bepaald.
'k Ben met zyn min, voor 't geen hy me is verpligt, betaald.
De reſt is niets.

PERITHOÜS.

Hy zal u zekerlyk beminnen,
Hoe! zou de ondankbaarheid zo 't heldehart verwinnen,
Daar ge alles waagden voor zyn leeven en zyn trouw,
Dat hy u eeuwig niet weêrom beminnen zou?
Maar, echter kan de liefde alleen 't geval beſtieren
Van laage zielen, en daar over zegevieren.
Dat vry Atheenen voor of tegen u zich ſteld,
Gy hebt ſteeds Minos toorn te vreezen en geweld.
Alleen het huuw'lyk van de Koning kan u geeven,
Voor zulk een zorgelyk, een onbekommerd leeven;
Hy mind u, en hier door zuit gy haaſt zien geſtild,
Als gy draagd Naxus kroon, uw vaders . . .

ARIADNE.

Hoe! gy wilt
Dat ik de Vorſt trouw, en myn eerſte vlam zal dooven?
Gewis uw raad is vreemd; en, zo 'k u durf gelooven,
Gaf my deze eedele verwiſſeling groote eer.
Kend gy me wel?

PIRITHOÜS.

O ja, ik weet, Mevrouw, hoe zeer
Ge uw glory acht, en op de deugd ſteld uw vertrouwen.
Maar, hoe myn raad ook is, gy zult, in 't eind, aanſchouwen,
Dat gy, die volgende, hebt wel gedaan.

ARIADNE.

Wie? ik
Die volgen? ik! die voor myn Held elk oogenblik
My ſtelde in duizenden en duizenden gevaaren!
Welk een verwondering, ô Goôn! zal hem dit baaren,
Als hy ziet, dat ge tracht te rooven 't geen hy mind,
En zyn Meêminnaar heeft een voorſpraak in zyn vrind?

PIRITHOÜS.

Geloof hem zelve, zo gy raad met hem wild pleegen.

ARIADNE.

Hoe! zo ik, om een kroon, de Koning wierd genegen,
Zou ik hem vraagen of ik moest zyn min verraân?
Of ik zyn hart moest met de wreedste pyn belaân,
Die ooit een minnaar . . . .

PIRITHOÜS.

Ik kom u niets openbaaren
Als 't geen ik moet; en als de tyd eens zal verklaaren
Uwe oogen, zult gy licht een weinig minder min,
En meerder spyt, voor hem, gevoelen in uw zin.
Vaar wel, Mevrouw.

ARIADNE.

Helaas! hy komt aan my ondekken
Het geen hy moet! neen! blyf, myn Heer, wil niet vertrekken.
Gy hebt te veel ondekt, om niet te ontslaan myn ziel
Van de achterdocht, die daar zo dood'lyk reeds in viel.
Ik beef 'er van, geen slag kan my ooit wreeder weezen.
Trekt me uit die twyf'ling, en verlicht me in 't zwaarst te vreezen;
Of 'k moet gelooven dat myn Thezeus, tot myn smart,
Kwynt van een nieuwe min, die my ontroofd zyn hart.
Ach! zou dat hart wel om een ander voorwerp blaaken,
En, ongetrouw aan my, zyn heldendeugd verzaaken?

PIRITHOÜS.

Ik zwyg, 't staat u te zien wat gy gelooven moet.

ARIADNE.

't Geen ik gelooven moet! ach! Hemel! hoe verwoed
Maakt gy myn ziel! zou hy een ander voor my achten . . .
Maar welk een kwaad vermoên voed gy in uw gedachten?
Neen! neen! Pirithoüs, gy zyt gewis misleid;
Hy mind me, en zo 'er iets zyn ziel van myne scheid,
Ik zal, helaas! zyn dood, en niet zyn min, beklaagen.

PIRITHOÜS.

Men neemt, door 't noodlot, in zyn dooling vaak behaagen.

ARIADNE.

Spreek klaar, schend Thezeus dan zyn trouw en pligt? heb ik
Een Medeminnaares?

PIRITHOÜS.

'k Heb op dit oogenblik,
Door myn stilzwygen, 't u verklaard. ik ben verleegen
Met uw verdriet, Mevrouw, en tot uw troost geneegen;

En 't allerzekerste hulpmiddel, in uw leed,
Is u tot Koningin te maaken; ja, vergeet
Voor al niet dat men u te Naxus tracht te kroonen.
Ik kan geen veiliger hulpmiddel aan u toonen.
Myn tegenwoordigheid verdriet u reeds. 'k zal gaan.

ZESDE TOONEEL.

ARIADNE, NERINE.

ARIADNE.

IK ben verraaden, ach! hebt gy myn ramp verstaan?
Ik twyfel nu niet meêr, ô welke bitt're plaagen!

NERINE.

'k Beklaag u in myn ziel.

ARIADNE.

Wie zou my niet beklaagen?
Gy weet, gy zach wat ik voor Thezeus deê! alleen,
Alleen heb ik, voor hem, zyn kwaad geval bestreên;
En nu ik alles mogt van zyn getrouwheid wachten,
Heeft hy een and're als my geplaatst in zyn gedachten;
Een and're liefde nam zyn ziel in. Ach! wat pyn!
Nerine, hoorde ik 't wel? neen! 't kan niet moog'lyk zyn,
Dat hy zyn zuiv're deugd, zyn trouw en heldendaaden
Al tevens haatlyk zou bevlekken en verraaden.
Kan ik gelooven dat zyn ontrouw zoekt myn dood?
Neen! Thezeus heeft voor zulk een gruuwel 't hart te groot.

NERINE.

Pirithoüs zegt niets als 't geen hem is bevoolen.
Ja, Thezeus heeft, met hem te wachten, slechs verhoolen
Zyn nieuwe vlam, die reeds uitbarst in feller gloed;
Zy had lang plaats in zyn veranderlyk gemoed.

ARIADNE.

Gy doed me een afgrond zien van schrikkelyke kwaalen,
Daar 'k in verzinken zal, en hoop noch licht zie straalen.
Ach! Wreede, waarom my, als 'k niet wil zien, verlicht?
Helaas! het is dan waar, dat myn misleid gezicht
En hart, in Thezeus een ondankb're heeft aangebeden?
O Goôn! versterkt voor zulk een zwaar verdriet myn reden,
Die reeds bezwykt voor deze ontmenschte trouwloosheid;
'k Gevoel... maar, nu zy zelf verdwaald is en misleid,

Waarom of ik haar tot myn hulp tracht op te wekken?
Zy diend my nergens toe, als om aan my te ondekken;
Waar uit myn raazerny en wanhoop oorſprong nam.
Nerine, hoe! ten trots van de allerteerſte vlam...

ZEVENDE TOONEEL.

ARIADNE, PHEDRA, NERINE.

ARIADNE.

Ach! Zuſter, wat heb ik zo daatlyk moeten hooren!
Kwam Thezeus deugd aan u niet ſteeds volmaakt te vooren?
En, buiten twyfel, gy hield hem uw achting waard,
En in wiens hart had hy deze achting niet gebaard?
Wacht eer noch trouw meêr, neen! gy moogt voor alles vreezen.
Ach! Thezeus, Thezeus is 't die trouweloos kan weezen!

PHEDRA.

Hoe! Thezeus...

ARIADNE.

Ja, die my voor 't geen hy me is verpligt
Verlaat; en op de ſtond dat myn gehoond gezicht
Aan myn geſchonden trouw de weg tot wraak komt baanen,
Ontlaſt myn ſpyt zich, 'k ſchaam my 't zeggen, door myn traa-
Zyn bloed moeſt my alleen geneezen van die ſmart. (nen.
Dit is, myn Zuſter, dit de woede van myn hart;
Ja, zonder medelyde en zonder min, naa 't pleegen
Der euveldaaden, die zo zwaar in boosheid weegen,
Straft men de ondankbaare, en myn Thezeus is 'er een.
Maar, ſchoon de wraak my noopt, myn liefde is, tegens reên,
Meêr als myn toorn; Goôn! myn hand beefd, en myn zinnen,
Hoe haatlyk hy hem maakt, zyn 't noch die hem beminnen.

PHEDRA.

Zo zwaaren ſlag maakt u beklaaglyk, en uw leed
Aanziende, dat men niet verwachten kon zo wreed,
Ontfangt men lichtelyk een denkbeeld van uw kwaalen....

ARIADNE.

Myn kwaalen! ach! die zyn onmoog'lyk af te maalen.
Die door wou dringen tot het vuur dat my verteerd,
Moeſt zyn van de eigen vlam, die my blaakt, overheerd,
En hebben een ondankb're, als ik, myn hart gegeeven.
Wie wierd, als ik, ooit van zo teed'ren drift gedreeven?
Hoe kan dien Held, zo groot van deugd, met zulk een kwaad

Bezoed'len . . . : maar 't berouw volgt licht een ſnoode daad.
Zo hy van zulk een wreede aanvechting wierd beſtreeden . . . .
Myn Zuſter, om de wil der Goôn, en myn gebeden,
Om 't bloed daar gy en ik uit ſproot, verlaat my niet,
Nu ik uw byſtand heb van doen in myn verdriet.
Ga, ga! by . . . . maar, helaas! durf ik zyn naam wel ſpellen?
Ga by de Ondankbaare, wil hem voor oogen ſtellen
Myn dood'lyk leed; en doe hem, om zyn borſt te onſlaan
Van deze nieuwe min, 't gevoeligſte verſtaan,
't Geen ooit kon in een drift gelyk de myne weezen.
Zeg dat ik aan zyn vlam myn leeven, zonder vreezen,
Opoff'ren wou, zo hy kon leeven met geluk,
Na dat hy my verried: poog hem dit laſterſtuk,
Met al zyn wroeging, op het ſchriklykſt af te maalen:
En eind'lyk, 'k hoop alleen op u, in zo veel kwaalen.
Ja, ja, myn Zuſter, 't is door 't voorbeſchik der Goôn,
Toen ik misleid ben uit myn vaderland gevloôn,
Dat uwe liefde en trouw, uws ondanks, my verzelden,
't Waar of ze my daar in myn ongeluk voorſpelden,
En dat gy my tot trooſt zou dienen in de nood.
Ach! vond ik, zonder u, wel hulp als in de dood?

PHEDRA.

'k Ga Thezeus vinden, en, zo 'k, met gebeên en traanen,
Zyn hart niet weêr kan tot zyn eerſte pligt vermaanen,
Moogt gy vermoeden dat . . . .

ARIADNE.

Dat doch der Gooden magt,
By ondervinding, u deê voelen al de kracht
Der vlamme die my blaakt, om 't harte te beweegen
Van myn Meineedige, zo zoud gy al de wegen,
Met minder moeilykheid, inneemen van dat hart;
Gy waard bekwaamer om het myne, alom verwart
In gramſchap, lyde, liefde en wanhoop, hem te ondekken;
Gy zoud die ſchilderen met leevendiger trekken.
Doe echter alles, ſpreekt, bid, perſt en triomfeerd;
Ja, by gebrek van min, die u nooit heeft verheerd,
Zal 't uwe vriendſchap voor my trachten te verwerven.
Ga, ga! myn Zuſter, vlieg, belet myn woede 't ſterven.
Geef, geef! ô Goden! dat ik hulp door haar geniet.
Volg my, Nerine, kom, verlaat myn wanhoop niet.

Einde van het Tweede Bedryf.

DARDE BEDRYF.

EERSTE TOONEEL.

PIRITHOÜS, PHEDRA.

PIRITHOÜS.

'T Waar tyd verliezen. denk wat dat gy ook moogt poogen,
Zyn onverzetlyk hart blyft echter onbewoogen.
'k Zie noch, met welk een kracht van woorden en gebeên,
Gy hebt op nieu met hem zo lang vergeefs geſtreên;
Ja zelf hem tegen u gewaapend, en, in 't ſchenden
Van zyne trouw, vertoond een zuſter vol elenden.
Gy hebt getracht zyn hart te brengen tot berouw,
En tot zyn eerſte liefde, en tot zyn eerſte trouw.
Met fiere moed dorſt ge uw gebeên met dreigen mengen,
Geen reeden ſpaarende om tot rede hem te brengen.
Maar wyl door u is zyn verandering gemaakt,
Word zyn ondankbaarheid vergeefs van u gewraakt.
Uw liefde zelfs kon tot die misdaad hem verpligten;
En ſcheen zomtyds zyn hart, door wroeging, iets te zwichten;
Wat dit berouw u ook beloofde, het verdwynd
Zo draa uw glans in zyn minzuchtige oogen ſchynt.

PHEDRA.

De Goden weeten, die 'k nooit kan myn hart verzaaken,
Dat hy me, in weêrwil van myn zinnen, wiſt te maaken
Tot medepleegſter in 't verbreeken van zyn eed.
Die trouw, waar meê dat zich myn Zuſter voor hem kweed,
Verdiende wel dat hy haar weêr oprecht beminde,
Maar, ach! wanneer ik in my zelve de oorſprong vinde
Van Ariadnes ſmart, die haar zyn afkeer baard,
Daar is geen pyn, geen ſtraf, geen doodſchuld, hoe bezwaard,
Die 'k, uit medoogen, niet getrooſt zou willen lyden,
Zo 'k van dit doodelyk verdriet haar kon bevryden.
Zy heeft my in de min van Thezeus nooit verdacht;
'k Heb die gevoeld, doch nooit zyn wedermin verwacht;
Of liever 'k voelden 't vuur reeds meeſter van myn zinnen,
Eer dat ik nam beſluit van hem te willen minnen;

Doch

Doch 't ſtond aan my, om dit voorbaarig vuur, uit pligt,
Bedekt te houden voor altoos aan zyn gezigt,
Of hem te aanſchouwen, of te vlieden voor zyne oogen.
Maar 'k zach hem, dit 's myn ſchuld, ik zach hem, opgetoogen
In zyne lof, en hy, zich waanende gevleid,
Heeft hem hier door verſtout tot ongetrouwigheid.
Hoe kwaalyk kan men zich by 't geen men mind verweeren.
Zyne oogen toonden my de kracht van zyn begeeren,
Myn lonkken hem ter ſluik, in weêrwil van myn zin,
Helaas! 't noodlottig vuur van myn verborgen min.
'k Heb echter zyne drift gepoogd te wederhouwen,
Met kracht, maar al vergeefs, ik moeſt zyn liefde aanſchouwen
En lyden; ja ik heb daar van 't gevaar gevreeſt,
Maar hy geduurig die verborgen voor myn geeſt.
Wat zwakheid! maar, men moet zich daar weêr tegen zetten;
En hem op nieuw in zyn verwachte hoop beletten;
Zyn wankelende trouw herſtellen. ei! ga heen,
Pirithoüs, noch eens hem zien, op myn gebeên,
En poog hem van myn min, is 't moogelyk, te geneezen,
Met hem te zeggen dat ik nooit aan hem kan weezen;
Ik heb reeds veel gezegt, doch zeg aan hem noch meêr.

PIRITHOÜS.

Wy vord'ren niets daar meê, hy mind u al te teêr;
En ſchoon uw afkeer kon zyn hart wanhoopig maaken,
Zal dat terſtond dan weêr om Ariadne blaaken?
O neen! hy, driftiger in uwe min verwart,
Kan zonder hoop zyn, maar geen meeſter van zyn hart.
Doch, om haar dienſt te doen, zo moet gy haar vertoonen,
Dat Thezeus haar verlaat; en haar niet meêr verſchoonen
Van deze ſlag, hoe zwaar, hoe droevig en gehaat,
Op dat zy tot haar ſchaâ, het huuw'lyk niet verſmaad
Van Enarus, wiens troon haar kan een ſchuilplaats ſtrekken;
Hy mind haar, poog haar tot zyn weêrmin te verwekken.

PHEDRA.

Hoe! zoude ik haar verraân, die zich met hart en zin,
Op my verlaat, om hem te brengen tot haar min,
Hem! die haar, om my, hoond? Goôn, wiſt zy dat myn lonkken,
En kleine aanlokzelen die trouwelooze vonkken
Verwekten in zyn hart, waarom hy ſchend zyn pligt,

Zoude

Zoude ik zo wreed zyn en 't beleedigde gezicht,
Met die misdaadige bekoorlykheden, tergen?
Waar zou 'k my zelf voor haar verwytingen verbergen;
Die een gerechte toorn . . .

PIRITHOÜS.

Daar komt zy aan, Mevrouw.
Beneemen wy haar al de hoop op Thezeus trouw.

TWEEDE TOONEEL.

ARIADNE, PHEDRA, PIRITHOÜS, NERINE.

ARIADNE.

WEl nu, myn Zuster, kost gy Thezeus niet beweegen?
Hebt gy niet onverwacht een zucht van hem gekreegen?
Gelooft hy dat ik al te veel poog, nu ik tracht,
Door u, hem weder tot zyn pligt te zien gebragt?

PHEDRA.

'k Deê alles om zyn ziel te brengen tot de reden.
'k Heb zyn verandering, en 't schenden van zyne eeden;
Die zyne glory smet, hem haatlyk voorgesteld.
Pirithoüs zach, met wat uiterste geweld,
Ik hem zocht tot berouw te brengen, door uw smarte.
Hy kend de ondankbaarheid en misdaad van zyn harte;
Ja, haat zich zelf daarom, daar is geen straf, die hy
Om uw rampzaalig leed niet voeld uit medely.
Maar hy moet voor 't geweld en dwang der liefde zwichten;
En 't noodlot krachtiger, vermeest'rende al zyn pligten,
Sleept hem, zyns ondanks, weg tot onstantvastigheid,
Hoe zeer dat rede, pligt en trouw ook voor u pleit.

ARIADNE.

Welk een verschooning! Goôn! waar eindigen myn plaagen?
Hy haat de ondankbaarheid; en schept daar in behaagen.
Maar hy weet moog'lyk, nu hy trouwloos blyft, noch niet,
Dat ik daarom alleen moet sterven van verdriet.
Gy hebt vergeeten hem de afgryslykheid te maalen
Der raazerny, die in myn hart kend maat noch paalen.
Gy hebt vergeeten hem te schild'ren myn elend,
Met al die verwen daar zy u meê is bekend;
Hy zou, die kennende, van meêly aangedreeven,
Niet lyden dat ik sturf, ik! die hem borg het leeven.

PHEDRA.

'k Waar weiniger verdacht, zo gy had meerder blyk
Van 't geen myn liefde u....

ARIADNE.

Ik beken, 'k heb ongelyk;
Maar als 't geduld door zwaar verdriet is omgekoomen,
Zo kan men, doolende en vervoerd, licht 't argste schroomen.

PIRITHOÜS.

Maar dit verdriet, dat voor de rede zwicht, en stryd
Met alles, word alleen geneezen van de tyd.

ARIADNE.

't Verdriet dat door de tyd verlicht word en geneezen,
Zal niet zo zwaar, noch van belang als 't myne weezen.
Maar nu gy Thezeus niet beweegen kund, wel aan!
Ik stem het toe, maar 'k wil 't zelf uit zyn mond verstaan.
Myn Zuster, 'k bid u, laat hem koomen; 'k zal hem wachten.

PIRITHOÜS.

Dat zal in u geenzins dit zwaar verdriet verzachten;
De ondankb're, die gy mind te zien, en van uw min
Zyn hart vervreemd, dat heeft te diepen kwelling in.
Gy zult verdubbelen uw lyden; en met schroomen....

ARIADNE.

Ga, Zuster, doed my toch die gunst, laat hem hier koomen.

DARDE TOONEEL.

ARIADNE, PIRITHOÜS, NERINE.

PIRITHOÜS.

Denk uit myn reden niet, dat ik, in dit geval,
Zyn nieuwe liefde, zo gehaat, ooit pryzen zal:
O neen! ik weet wel wat hy schuldig is te geeven
Aan uw getrouwe min, die hem behield het leeven.
Van die tyd nam ik deel in 't wenschlyk lot, en 't zoet
Dat hem uw huuw'lyk gaf, door zulk een schoonen gloed.
Ik kwam om beide u hier myn achting te bewyzen,
In 's Minnaars daân, de deugd der Minnaares te pryzen.
Oordeeld nu zelve wat verwondering ik nam
Hem ongetrouw te zien, en dat een and're vlam
Hem blaakten, hy me alleen hier wachte, om te openbaaren
Zyn zielsgeheimen, zelf niet durvende u verklaaren,

Dat hem de Min dwingt tot deze ongerechtigheid.

ARIADNE.

Kon ik, door 't veinzen heen, niet zien hoe 'k wierd misleid?
'k Had dan de reden van uw herwaarts komst geweeten.
Neen! in een hart, van een ſtantvaſtig vuur bezeeten,
Heeft nooit de vriendſchap op de min zo grooten magt.
Godên! als ze is trouw, hoe licht verſchoond, hoe weinig acht
Men alles, en hoe licht is alles toe te geeven.
Indien dat Thezeus wierd van zulk een drift gedreeven,
Die een gevoelig vuur in braave harten baard
Van waare minnaars, hoe, hoe! zou zyn edele aard
't Onedele gebruik der liefde fier verſmaaden,
Noch met verachte vlam beſmetten zyne daaden,
En, minnende op het ſpoor der helden, geeven ſtof,
Om zyne liefde meê te roemen, met zyn lof.
'k Minde anders, want ik zach met onbekommerde oogen,
Dat hem betoverde 't bekoorelyk vermoogen
Van Naxus jufferſchap, doch dacht niet dat zyn trouw,
Door afgedwaalde min de myne hoonen zou.
Maar, nu men niets meêr van zyn liefde kan bedekken,
Noem my 't ſchoon voorwerp dat zyn ontrouw kon verwek-
ken.

PIRITHOÜS.

Dit houd hy noch alleen verborgen.

ARIADNE.

Neen! men vreeſt
My haar te noemen, en de gramſchap van myn geeſt.

PIRITHOÜS.

Ik weet zyn vrees niet; maar, nu hy verlaat uw liefde,
En dat uw ſchoonheid 't hart eens grooten Konings griefde,
Die u zyn Kroon aanbied, uw wreed geval ten ſpyt,
Zo vind gy, daar in, 't eind der droefheid die gy lyd:
Ja, alles ſchynt u tot dit huuwlyk te beweegen,
En zou alleen uw hart daar toe zyn ongeneegen,
Daar gy, verlaaten reeds, in Kreten zyt vervloekt,
En Minos u vervolgt, die zich te wreeken zoekt?

ARIADNE.

Ik vrees zyn wraak niet, noch het hevigſt van zyn tooren.
Wat kan my 't leeven meêr, als 'k mis die 'k min, bekooren?
Ik volg 't beſluit dan van myn wanhoop, dat ik ſterf,

Nu Thezeus aanſpand met de Goôn in myn verderf.
Hoe zal dit wreed beſluit zyn wreede ziel behaagen!
De Ondankb're wil myn dood; ik zal die niet vertraagen;
Terwyl dat zy voor hem een dubb'le ſtraf bereid,
De wroeging van myn dood, en zyn meineedigheid...

PIRITHOÜS.

Hy komt. 't is tyd, ſpand al de kracht aan van uw zinnen,
Om 't recht der eerſte plaats weêr in zyn hart te winnen;
En zo die hoop vergeefs u vleid, denk om de kroon,
En al het recht dat u daar meê word aangeboôn.
'k Ga.

VIERDE TOONEEL.

ARIADNE, THEZEUS, NERINE.

ARIADNE.

Thezeus, nader my, onſlaa uw hart van vreezen.
Waarom laat gy zo groot een dwang zien in uw weezen?
Waarom draagt gy, die nooit in moed, noch fierheid zwicht,
De ſchaamte op 't voorhoofd en de onſteldheid in 't gezigt?
Een Held, als gy, die de eer zo waard is, zal niets pleegen,
In wat geval, als 't geen zyn glory op kan weegen;
En gy, zo 't waarheid is dat aan my word gezegt,
Mind my niet meêr; maar, ach! zo 'k dit verdien met recht,
En die verand'ring uit de reden wierd gebooren,
Ik zal 't gelooven, laat me alleen myn misdaad hooren,
En de oorſprong, beevende reeds voor die wreede ſlag,
Waarom dat ik niet meêr voor u ben als ik plag!

THEZEUS.

Ach! waarom denkt gy dit? nooit zal die drift en reden,
Waar mede ik ſteeds heb uw verdienſten aangebeden,
Verflaauwen, noch de tyd doodverven, in myn zin,
Het leevend denkbeeld van uw weldaân, trouw en min.
Daar 's niets dat ik niet tot uw dienſt zou willen geeven.
Dit 's waar, Mevrouw, bedien u van myn bloed en leeven;
Zo 't eind aan u behaagd, ô welk een zoeten lot!
Als ik mag ſterven, in uw dienſt, op uw gebod.

ARIADNE.

Indien uw leevens eind myn wenſchen kon behaagen,

Ik had het lot, wanneer u eerst myne oogen zaagen,
Dat wreede lot! 't welk u verdoemde, niet geweerd.
Door my, door myne min! heb ik aan u geleerd
Het doodlyk Doolhof, en de dood met een te ontkoomen.
Maar, hoe gy ook zyt met myn achting ingenoomen
In 't onstantvastig hart, hoe krachtig ze is en groot!
Wat helpt my dit, indien 't is van de liefde onbloot?
Gy tracht met eeden, en wat eerbied my te loonen.
Maar, al de zorg, die 'k voor uw leeven kwam betoonen,
Was die niet meerder als uw eerbied waard? ô smart!
Zo groot een dienst verdiend ook grooter loon, 't is 't hart,
Het hart! dat my daar voor alleen maar kan behaagen,
Dat is alleen ...

THEZEUS.

Ik wensch dat ik 't u op kon draagen:
Maar, van dit hart heeft reeds een ander het gebied,
En 'k voel dit, 'k zeg het rood van schaamte, met verdriet.
'k Heb met uw liefde, door myn min misleid, meêdoogen,
Dit is 't ook al, en daar 's niet meêr in myn vermoogen.

ARIADNE.

Daar is niets meêr in uw vermoogen? Goden! maar,
Meineedige, toen u 't Gedrocht bragt in gevaar,
En ge aan uw dapperheid uw leeven moest vertrouwen,
Deê ik wat anders als medoogende u aanschouwen,
Om te verdienen 't hart, dat my behaagd alleen.
Zo 'k weinig deê voor u, kon ik wel meêr doen? neen!
Daar 's niet zo moeilyk, of ik heb het, zonder schroomen,
Om u, om u! alleen te redden, ondernomen.
Om 't leeven u te hoên, dat gy my roofd, nam ik,
De naam van vlucht'ling aan, en volgde u zonder schrik.
Zee, winden, ballingschap, ja! niets deê my bezwyken
U na te streeven, u! my waardig duizend ryken.
Vermoeitheid, smaad en smart leede ik om u; wel aan!
Ontken, dit nu, Ondankb're, indien gy 't durft bestaan;
En, alles loog'nende, verblind dan zo myne oogen,
Dat zy niet zien uw schuld, noch hoe ik ben bedroogen.

THEZEUS.

Hoe! zoude ik 't loog'nen, daar myn overtuigd gezicht,
En eer my dwingt te zien wat ik u ben verpligt?
Schoon uwe min, door myn verand'ring, is verraaden,

'k Vergeet geenzins wat ik ben ſchuldig aan uw daaden.
Noem my ondankbaare, meineedige, en doorſnyd
Myn hart, op 't wreedſte, met een doodelyk verwyt,
Wat ge ook moogt zeggen, 't zal my nooit zo zwaar verdrukken,
Als 't heim'lyk wroegen, dat myn ziel reeds ſcheurd in ſtukken.
Waarom klaagt ge om myn min, verzwaarende uwe ſmart?
Ik ben uw klagten zo onwaardig als uw hart.
Veracht, vergeet, betaald, met onverſchillentheden
En fierheid, 't ſchenden van myn liefde, trouw en eeden.
Een Koning bied u, met zyn Echt, aan Kroon en Staat;
Wreekt, hem beminnende, u van my, die u verlaat.
Wat vrucht ik my, van myn verand'ring, mag belooven,
U dus verliezende, gaat myne uw ſmart te boven.

ARIADNE.

Welk een verlies, dat gy, ô Goôn! vrywillig lyd?
't Ga al verlooren, zo ik ben uw liefde kwyt.
Wat konings Echt, wat Staat, wat Kroon kan ik waardeeren?
Van al de waereld kan ik niet als u begeeren;
Om u, en om uw min verlies ik Staat en Kroon;
Ja, alles! wat my hier dan ook word aangeboôn,
Kan dat de ſchaâ van uw verlies my wel betaalen?
Om u te toonen dat myn droeve minnekwaalen
Ganſch ongeneezelyk zyn buiten u, breng my
In eenig woeſt geweſt, daar ik, vernoegd en bly,
Verwerpende alles, laat betoveren myn zinnen
Van 't eenig zoet, welke u te zien is, en te minnen:
Daar zal me uw hart zyn meêr als duizend Septers waard,
Dat hart! waar in ik ſtel al myn geluk op aard.
Uw misdaad, zo gy maar een teder woord wilt ſpreeken,
Is uitgewiſcht. hoe zou myn hoon zich kunnen wreeken?
Gy ziet het, 'k ben vernoegd, ik heb geen gramſchap meêr.

THEZEUS.

Zo trouw een min, die zo behaaglyk is en teêr,
Verrukt myn hart, dat niets moeſt, buiten u, behaagen.
Maar, 't is de tieranny der liefde, en zyne vlaagen...

ARIADNE.

Waar van gy rekening zult geeven aan myn min:
Indien zy had zo klein een magt op uwe zin,
Zo had het u betaamd om my niet te misleijen,

Noch, die versmaadende, met valsche hoop te vleijen.
Dit is 't waar meê ge uw eer bevlekt hebt allermeest.
Uw listige eeden, op myn lichtverleide geest...

THEZEUS.

Toen ik die zwoer dacht ik altoos voor u te leeven,
'k Vertrok vernoegd met u; maar, zynde hier gedreeven
Door storm, zach ik te veel, in myn verdoold gezicht,
Het voorwerp dat de min my dwong te zien, en licht
Te veel...

ARIADNE.

'tIs dan, helaas! te Naxus daar u liefde
Verdwaald? te Naxus! daar ik 't hart des Konings griefde
Met min, die naauwelyks my zach of bood my aan,
Zyn trouw en kroon; maar zeg, heb ik als gy gedaan?
En hem het hart, dat u behoorde, straks gegeeven?
Zo gy geen meêly hebt met myn elendig leeven,
Geef, geef, Trouw'looze, my uw hart weêrom, alleen
Uit meêly van u zelf ik vraag u niet, ô neen!
Wie dat de Schoonheid is, die u van my kon trekken;
Zo gy 't u schaamt om haar aan myn gezicht te ondekken,
Hou dit geheim; maar wie 't ook zyn mag, licht dat zy
Niet schoonder is als ik, noch boven myn waardy;
Ten minsten zal zy van zo zuiv'ren vlam niet blaaken,
Die zelfs natuur, om u te volgen, dorst verzaaken;
Die schoone vlam, die my, u ziende, straks bewoog,
Dat ik myn leeven waagde, en tot uw bystant vloog.
Zo gy na zulk een trouw en liefde, aan u gebleeken,
Noch onstantvastig kund uw pligt en eeden breeken;
Wat is 'er dan dat u stantvastig maaken zal
Aan haar, die niets deê, noch voor u waagde aan 't geval?
Zo dra dit huuw'lyk heeft geblufcht uw minnevlaagen,
Wat wreede wroeging zal uw ziel niet dood'lyk plaagen!
Dan zult gy, beevende en vol schrik, zien uwe schuld:
En wie weet dan wat gy voor my gevoelen zult,
En door wat inkeer, zynde uw nieuwe min verdweenen,
Uw ongetrouwigheid vervloeken en beweenen.
Gy zult de wanhoop zien van myne minnepyn,
En die beklaagen als 't licht al te laat zal zyn.
Verhaast het kwaad niet, hoe ge ook daar toe zyt genegen,
Wil eerst met uw gemoed en glory raad gaan pleegen.

Zie Ariadne! zie ze in traanen! zie met een
Die Ariadne! welke eertyds beminlyk scheen
Aan uw gezicht, en die mogt op uw huuw'lyk wachten,
Ze is onveranderd van gelaat en van gedachten;
Ze is noch dezelfde, Goôn! waarom is dan uw zin
Niet onveranderd en de zelfde voor myn min?

THEZEUS.

Om dat de Liefde my dwingd onder zyn gebooden.
Schoon 'k waan, als gy, dat haast 't rechtvaardig recht der Goo-(den
Zal straffen de ontrouw van myn min, wiens wreed geweld
Myn trouw doed zwichten, dit heb ik u meêr gemeld,
Myn liefde is al te groot, daar 's geen hulpmiddel tegen.

ARIADNE.

Ach! 't is te veel, o Goôn! nu niets u kan beweegen,
Meineedige! smoor! smoor! een vuur, dat uw gezicht
Behoord zo aangenaam te weezen als het licht.
'k Tracht aan uw laffe ziel niet meerder te behaagen,
'k Word schaamrood, dat ik kon zo groot een smaad verdraagen.
Voer, voer! me alleen uit dit rampzaalige gewest,
Daar alles doodelyk myn hart en oogen kwest:
En, om gemaklyk tot uw haat'lyke echt te koomen,
Zo breng my weêr, Tieran, daar gy me eerst hebt genoomen;
'k Vrees Kreeten minder, daar 'k my maakte om u gehaat,
Als Naxus, daar gy my, Ontmenschte! snood verraad.

THEZEUS.

Hoe! u na Kreten toe te brengen, daar de tooren
En wraak uw's Vaders u alle onheil heeft beschooren;
Ach! denkt gy wel wat straf dat gy daar lyden zult?

ARIADNE.

Laat my die lyden, ik verdien het door myn schuld.
Maar heeft uw valsche min, uw zuchten en gebeden,
Uw snoô verraadery, in spyt van alle uw eeden,
En 't schenden van uw trouw, dit meêly u geleerd,
Terwyl myn dood word door uw trouwloosheid begeerd?
Gy vreest voor my een straf, die 'k zelf niet wou vermyden,
Welke ik verhaaste, om u van doodstraf te bevryden;
En gy beefd niet van 't kwaad dat gy me doed? wel aan!
Denk echter niet dat gy uw doodstraf zult ontgaan,
Die de onrechtvaardige volgt, met berouw en schanden.

Gy,

Gy, gy! Verraader! breekt de schoonste huuw'lyksbanden;
Gy wilt myn dood, 't is wel! ontruk my, Wreede, 't hart.
Maar, zynde onslaagen van myn leeven en myn smart,
Zult gy my zien, met al het leed, dat ik moest draagen,
Gewapend u ten straf, om, met een gruuwzaam knaagen,
En wat ooit schriklykst in een boos geheugen viel,
Te dringen heimelyk in 't diepste van uw ziel.
'k Zal met een straffe toon u hooren doen by vlaagen:
Ik deê, 'k durfde alles om uw oogen te behaagen;
'k Verried vorst, vaderland en vader, om 't belang
Van u, Barbaar! zie 't loon dat ik daar voor ontfang.

THEZEUS.

Ach! zo myn ontrouw uw bederf en dood moet baaren,
Sla, neem my 't leeven, slaa! waar door gy zult bewaaren
Myn ziel voor 't schenden van myn eeden, trouw en pligt,
Die een verblinde min . . .

ARIADNE.

Vertrek uit myn gezicht.
Ga elders 't dood'lyk loon van uwe valscheid haalen.
'k Wil u niet langer van myn min zien zegepraalen.

THEZEUS.

Mevrouw . . .

ARIADNE.

Vertrek, zeg ik; laat ruimte aan myne ziel,
Op dat ze u haat zo zeer als ge eertyds haar geviel.

VYFDE TOONEEL.

ARIADNE, NERINE.

ARIADNE.

Nerine, hy vertrekt, helaas!

NERINE.

Wat kan 't u schaaden;
Zyn byzyn helpt u niet?

ARIADNE.

Alom my te verraaden,
En te verlaaten!

NERINE.

Gy hebt hem dit zelf geboôn.

ARIADNE.

Moeſt hy gehoorzaam zyn aan myn bevel? ô Goôn!

NERINE.

Wat wilt gy dat hy doed? gy dwong hem tot vertrekken:

ARIADNE.

Dat hy de wenſch zou van myn teed're min ondekken;
En, als de drift van myn vervoerde minnenyd
Hem weg joeg, dat hy wiſt te blyven voor altyd.
Schoon zyne trouwloosheid heeft myne dood beſlooten,
Ik had ten minſten 't zoet van hem te zien genooten.
Maar, kon hy my wel langer zien? ach! hemel! neen!
Zaagt gy de blydſchap wel die uit zyn oogen ſcheen?
En hoe myn haat hem in het weg gaan kon vernoegen?
Wat hoon!

NERINE.

Hy voeld in uw gezicht een heim'lyk wroegen,
En, nu hy zyne ſchuld niet te verſchoonen weet,
Ontwykt hy wyslyk uw verwyting, die zo wreed
Hem ſtraft.

ARIADNE.

Ik wil, ik moet my wreeken; laat ons poogen
Myn medeminnaares te ondekken aan myn oogen.
Doorzoek met my al 't Hof, wie is bekwaamſt daar in
Om te betoveren een heldehart tot min?
Kan hem Megiſtes glans, of Egle trouwloos maaken?
Neen, Ciane heeft veel meêr ſchoonheid om te blaaken;
Hy ſpreekt haar 't meeſt, maar zo zy Thezeus hart van 't myn
Afrukken wou, moeſt zy ook ſchoonder als ik zyn.
Maar, yd'le ſchoonheid, die my vleid! wat kan 't u baaten?
Zie daar uw magt, een Laffe is 't die u heeft verlaaten!
Maar zo een and're min zyn boezem blaakt, 'k zal niet
Gedoogen dat hy ooit de vrucht daar van geniet.
Hy leere ook, op zyn beurt, als ik, zyn ramp beweenen.
'k Ben minnaares, maar ook een vrouw. kom, gaan wy heenen.
Hy wil myn dood, 't is wel! maar eer dat hy die ziet,
Wie weet of hy of ik de meeſte ſmart geniet.

Einde van het Darde Bedryf.

VIER-

VIERDE BEDRYF.

EERSTE TOONEEL.

ENARUS, PHEDRA.

ENARUS.

Zulk een verandering gaat myn begryp te boven,
Het is de waarheid, en ik kan het pas gelooven.
Zou Thezeus dan, na zulk een zuiv're min, bestaan
Het schoone voorwerp van zyn liefde te verraân?
'k Zie in de wreedheid van die felle slag, met beeven,
De wanhoop die zy zal aan Ariadne geeven:
En, wyl ik straks by haar, myn wanhoop, liefde, en pyn
Afbeeldende, van haar verzocht beklaagt te zyn,
Wil ik meê, op myn beurd, haar lyden wel beklaagen.
Men kan 't verlies van 't geen men mind veel lichter draagen,
Als 't hart geen hoop heeft, 't welk word door de tyd geheeld:
Maar als een schoone hoop, die 't hart heeft lang gestreeld,
Gaat, met de inbeelding van het huuw'lykszoet verlooren;
Dat is de grootste blyk van 's hemels straf en tooren.

PHEDRA.

Vorst, Ariadne is hier een droevig voorbeeld van,
Zo uw vermoogen haar verdriet niet stuiten kan,
Daar 's niets waar meê ik weet haar kwelling te overwinnen.
Een ongeneesb're smart verrukt haar hart en zinnen.

ENARUS.

De liefde, welke ik voor haar heb, weet gy het meest;
Die bied haar alles aan; maar, ach! ik ben bevreest,
Dat deze liefde niets zal op haar hart vermoogen.
Zy wyt misschien my dat haar Thezeus heeft bedroogen.
't Is in myn Hof daar hy een and're Schoone vind;
En, moogelyk zal zy, door haare drift verblind,
Zich van zyn nieuwe vlam, op myne liefde wreeken.

PHEDRA.

't Kon zyn dat zy, schoon ze is van Thezeus min versteeken,
Haar wraak niet, door uw Echt, zal neemen van haar smaad.
Gy kund wel hoopen, doch u niets, in deze staat,
Belooven. maar, wat ze ook hier over mogt gevoelen,
Na deze hoon, die haar verlaate vlam moest koelen,

't Zy dat ze uw liefde aanneemd of weigerd, zo verbind
U de eer dat gy daarom haar niet te minder mind.
Gy kund haar steeds een stut verstrekken en verweeren:
Dit is het dat ik kom, voor haar, van u begeeren;
En Kreten dwingende u tot de oorelog om haar,
Zo geef ze aan Minos toorn niet over, noch 't gevaar,
Dat zy, om haare vlugt, onmoog'lyk kan vermyden.

ENARUS.

'k Zal alles durven, om haar hier van te bevryden;
Mevrouw, 'k verzuimden 't recht veel liever van myn kroon,
Als zulk een dier belang; behaagden het de Goôn,
Dat deze zorg alleen haar ongerust deê leeven!

PHEDRA.

Zie welk een smart haar die verandering kan geeven;
Dit zegt u haar gelaat, verkwynt van droeve spyt;
Gy leest uit haar gezicht wat pyn ze in 't harte lyd.

TWEEDE TOONEEL.

ENARUS, ARIADNE, PHEDRA, NERINE.

ENARUS.

IK weet niet of ik, om uw kwelling te beklaagen,
Mevrouw, die ik u zie met zo veel meêly draagen,
Moet heden spreeken, of liefst zwygen van uw smart,
Na dat ik u deê zien 't gevoelen van myn hart?
Ik moet, wat u ook treft, meê in de slaagen deelen.
Mogt ik 't u zeggen, en uw ooren niet verveelen,
Hoe Thezeus trouwloosheid, die uwe vlam verraad,
My drukt, aanziende die voor 't allersnoodste kwaad,
Schoon dat myn liefde, in het wanhoopenst van zyn blaaken,
Een medeminnaar door dit voorval kwyt komt raaken,
Gy gaaft my geen geloof: 't is nochtans waar; indien
Gy hier aan twyfeld, 'k roep de Goôn, die alles zien
En hooren kunnen, tot getuigen, dat myn leeven
Gereed is om 't u tot een offerhand te geeven,
Zo ik daar weder meê herstellen kon....

ARIADNE.

Myn Heer,
Houd op, 'k ben overtuigd, bevestigd dit geen meêr.

In-

Indien gy Thezeus koſt aan zyne pligt verbinden,
Gy zoud daar toe, door de eer, uw hart genegen vinden;
'k Geloof het van dat hart, 't welk zich, voor valsheid ſchuuw,
Ondekte aan my, 'k wil ook niet veinzen tegen u.
'k Beminde teêr, en, na dat ik heb, tegens reden
En wetten van de trouw, zo groot een hoon geleeden,
Waar 't ſchand te zeggen; ik bemin: ſchoon dat een hart
Door een roemwaarde keur, in 't minneſpoor verwart
Juiſt op die ſtond als 't wil daar van niet is onſlaagen;
't Myn was aan Thezeus, en ik ſchiep hier in behaagen,
Zyn deugden waaren in myne oogen alles waard,
Wat groots was en volmaakt blonk in zyn edele aard;
Hy minde my geveinſd, ik minde hem van harte,
Hy alles, dat hy aan myn trouw en minneſmarten
Verpligt was, toonende, heb ik my zelf gevleid,
Dat zyne ziel geen trek had van ondankbaarheid,
En het gewoon gebruik der minnaars ging te boven;
Dit dwong myn liefde om al zyne eeden te gelooven.
'k Heb, met een ſterke drift, aan zyn belang alleen
My opgeofferd, wyl zyn deugd het waardig ſcheen;
Hier door moeſt hy aan my ook zyn getrouw gebleeven.
Maar zyn ontrouwheid, daar hy blyk van komt te geeven,
Is niets geheims meêr, en myn droevig hart bevind,
Dat ze in de eerſte overval het meeſt knaagt en verſlind;
'k Heb reeds daar om geleên, 'k zal licht daar meêr om lyden.
Maar als een grootſch gemoed, in 't bitter tegenſtryden,
Zich wapend, om niet meêr te minnen daar 't om blaakt,
Zo is de wil genoeg, die 't licht verwinnaar maakt;
En, hoe gevaarelyk de zege is, 'k moet me ontrukken
Myn eigen zelf, de reſt moet door de tyd gelukken.
Zie daar de ſtaat waar in de droeve rede my
Gebragt heeft, na zo groote en ſnoô verraadery.
Gy koſt my, buiten hem, 'k heb 't u gezegt, behaagen;
En van 't ontzach, dat my uw liefde heeft gedraagen,
Getroffen, 'k had geleên dat gy me opdroeg uw min,
Zo hy niet magtig waar geweeſt myn hart en zin.
Nu hy my vry ſteld, zal ik u myn woord ook houwen,
Ik heb 't u meêr gezegt, gy moogt 'er op betrouwen.
Maar 't is me onmoog'lyk van een min zo teêr, zo zoet,
Wat de eer ook eiſcht, zo ſnel te ontlaſten myn gemoed:

Ik kan ze u ook zo groot noch driftig niet belooven.
Maar licht brengt u de tyd die zwaarigheid te boven;
'k Heb achting voor uw deugd, en ze is van dat gewigt,
Dat ze u doed hoopen, en my denken aan myn pligt.

ENARUS.

Goôn! 't diepst ontzach om uw verdiensten te bekooren....

ARIADNE.

Myn Heer, ontsla my om daar meerder van te hooren,
't Hert is my noch te zeer vervoerd door spyt en schand;
't Hoorde u genoeg te zyn dat voor u is myn hand:
Om ze u te geeven, 'k leg myn zwakheid voor u oopen,
Moet de Ongetrouwe, door zyn huuwelyk my noopen;
Ik kan, zo lang als hy voor my zou kunnen zyn,
Niets met myn trouw doen, noch voor uwe minnepyn.
Een vuur, dat hevig brand, is niet zo licht te smooren.
'k Weet, Thezeus euveldaad verdiend myn haat en tooren,
En gy myn hart, daar is geen grooter keur voor my.
Maar of hy my weêr zag en sprak, hoe licht kon hy,
Door 't wroegende gemoed geprikkeld, wederkeeren,
Een lonk, een zucht, een traan 't verdwaald gemoed verheeren;
En de allerfierste toorn verliest heel licht zyn kracht,
Wanneer ze een minnaar tot zyn pligt weêr ziet gebragt.
Wat u belangt, gy moogt my echter wel gelooven,
Zo Thezeus, om zyn lust, zyn glory kan verdooven,
En hem gemaal zal van een ander voorwerp zien,
Zo gy my dan noch kund uw liefde en trouw aanbiên,
Zal ik voor u zyn, om alleen met u te paaren.
Maar, 'k moet aan Thezeus zelf, hem zelf! dit openbaaren.
Men doe hem koomen. ga, Nerine; en gy, myn Heer,
Vreest voor myn hart, myn hand en huuwelyk niet meêr.
't Zal alles staan, na 't geen ik zeide, aan uw begeeren.

ENARUS.

Ach! kan ik wel genoeg erkennen en waardeeren....

ARIADNE.

Ik bidde u, Vorst, gun my wat rust in dit verdriet,
Ik heb uw hoop vervuld, en meerder kon ik niet.

DARDE TOONEEL.

ARIADNE, PHEDRA.

PHEDRA.

't Verwonderd my dat gy zo haast uw toorn kund staaken,
Terwyl ze op Thezeus straks scheen zo verwoed te blaa-
(ken?

ARIADNE.

Wat zoude ik doen? kan ik het noodlot tēgen staan,
En Thezeus trouwloosheid, myn zuster, wel ontgaan?
Hy wil myn lyden zien, ik ly met hart en zinnen
Geduldig.

PHEDRA.

Kund gy dan uw liefde reeds verwinnen?
Die liefde! welke diep zich drukte in uw gemoed?
En, zo gevoelleloos, u aan een and're gloed
Verpligtende ....

ARIADNE.

Ik heb niets beloofd of zal het houwen.
Hy trouwe een andere als my, ik zal de Koning trouwen.

PHEDRA.

Hoe! stemd gy toe dat hy een and're in uw gezicht
Zal trouwen, daar gy hebt zyn min zo dier verpligt?
Hoe! zoud ge in de armen van een ander, zonder schroomen
En schrik hem kunnen zien ....

ARIADNE.

Waar is het toe gekoomen?
Hem zien in de armen van een ander! 'k veins niet meêr,
Myn zuster, ik bemin, en ik bemin noch teêr.
Ik ben ondekt; dies zal ik u myn hart verklaaren:
Na zo veel liefde, trouw en doorgestreên gevaaren,
Zou hy me loonen met zo groote ondankbaarheid?
Hoe! zou, na dat myn vlam is tot myn schand verbreid,
Myn medeminnaares daar van de vruchten plukken?
Neen! 'k zal voor altoos haar dien toeleg doen mislukken.
Ik moet haar kennen, maar bedekken 't hevig woên
Van myn gehoonde min, en niets haar doen vermoên,
Op dat de slag haar mag zo veel te zwaarder weegen;
Daarom heb ik geveinsd, gantsch tot de wraak geneegen,
De trouw van Thezeus toe te staan; 'k trok op myn zy
De Koning, om, door hem, het voorwerp daar men my
Om haat, te kennen. 'k hoop hier in uw hulp te vinden;

De

De zusterlyke pligt moet u hier toe verbinden,
Niet twyfelende of gy, uit meêly tot myn leed,
Vervloekt de Ondankbaare in uw toorn.

PHEDRA.

Mevrouw, gy weet...

ARIADNE.

Ik weet uw trouw, en 't is by u dat ik, met klaagen
Myn hart uitstortende, verlichting voel by vlaagen.
'k Had, eer ik kon vermoên zyn openbaar geweld,
Reeds met Pirithoüs uw huuw'lyk vast gesteld:
En zulk een nieuw bewys van trouw, dat niets kon baaten,
Moet u noch meerder myn Meineedige doen haaten.
Verneem omzichtig, aan het Hof, wat dat men zeid
Van myn gehoonde min, en zyne trouwloosheid.
Spreekt met Megiste en Egle om haar gemoed te ondekken,
Met Ciane voor al, om uit haar hart te trekken
't Geheim; door haar nam eerst myn minnenyd begin;
Gy weet hoe kwaalyk dat men heelen kan de min;
Geeft acht op haar gelaat, verbaastheid, zwygen, spreeken
En zuchten.

PHEDRA.

Na dat my dit alles is gebleeken,
Heb ik te grooten deel hier aan, om 't met beleid
Niet uit te voeren. maar hebt gy u reeds bereid
Om, door de hette van uw wraakzucht aangedreeven,
Uw medeminnaares te treffen?

ARIADNE.

Om te geeven,
Een wreede straf aan myn Tieran, moet ik hem slaan
Daar hy 't gevoeligst is, en minst kan tegenstaan.
Oordeeld gy zelf hier van, ik ben om haar verlaaten,
'k Raak alles kwyt om haar, kan ik te veel haar haaten,
Te veel toe geeven aan myn toorn, die my verbind
Om de allerfelste wraak te neemen? neen! ik vind,
Op zulk een hoon, niets dat myn woede kan bepaalen.
Myn Zuster, hy kan dit niet dier genoeg betaalen.
Zo Thezeus had myn min vergeeten, en zyn pligt
Geschonden in het Hof myns Vaders, ik had licht,
Hoe zeer my ook de spyt had heim'lyk moogen knaagen,
Zyn onrechtvaardigheid vergeeven en verdraagen;

Myn Medeminnaares, zou 'k zeggen, heeft de vlam
En de offerhand van 't hart, dat my alleen toekwam,
Beminnen kunnen zonder schuld, of kwaad te vreezen,
En 't hart geraakt door 't zoet van teêr bemind te weezen,
Zo heeft zy haar belang voor 't myn gesteld met reên:
Maar, weezende hier vreemd, verlaaten van elk een,
Om dat ik hem te licht vertrouwde en in zyn handen
Opofferde alles, zelfs myn glory, tot myn schanden,
Kwyt weezende alles, door myn lichtverleide trouw,
Geloofde ik dat zyn hart me alleen toekomen zou;
Maar, ach! 'k verloor het! ja! men heeft het my ontnoomen;
Myn wraak zal my de prys daar ruim voor doen bekoomen.
'k Waardeer het hoog, hy schrik hier van dien snoô Barbaar!

PHEDRA.

Deze onverdachte slag, 'k bekend, is smart'lyk. maar
Hoe zult ge, als gy haar kend, die Thezeus trouwd, u wreeken?

ARIADNE.

'k Zal haar gaan vinden, zien, en met myn hand doorsteeken,
Een deegen wringen in haar boezem; ja, ik zal,
Om best te heelen 't leed van myn bedroefd geval,
De slag haar geeven, doch voor de al te schuldige oogen,
Van myn Meineedige, door wien ik ben bedroogen,
En treffen, door haar hart, in 't zyne, met al 't wee,
Dat een verwoede spyt en wroeging immer leê.
Dus zal ik my de weg tot alle zoetheid baanen,
'k Zal lachchen daar hy weend, als hy deê met myn traanen;
Zo weet hy, op zyn beurt, welk een verdriet men draagt,
Als 't hart vergeefs 't verlies van 't geen het mind beklaagd.

PHEDRA.

Uw medeminnaares schond nooit de trouw noch de eeden,
Die hy u schuldig is, en licht beklaagd ze u heden,
En stemt zyn liefde toe met duizend moeilykheên.

ARIADNE.

Daar 's geen vergiffenis voor haar, myn zuster, neen!
Zy zal meê schuldig zyn, en in de misdaad deelen,
Terwyl zy haar verbergt. myn smart is niet te heelen,
Noch myne schand en smaad te zuiv'ren als met bloed.
't Is waar, ik zou het hart van Thezeus gansch verwoed
Doorstooten kunnen; maar zo ik dit durf besluiten,
Hoe zeer ge ook poogen mogt 't woên van myn hand te sluiten,

Myn dood, schoon hy my is zo trouweloos geweest,
Zou zyne volgen, en de drift van myne geest,
Om te vereënigen met hem, straks op myn leeven
Zo haast hem wreeken als hem straffen, aangedreeven...
Maar, neen! zyn ontrouw had te zachten lot, zo 'k laf
Met zyne dood myn wraak bepaalde en zyne straf.
Breng alles zaamen om hem wreeder te bederven,
Op dat, is 't moog'lyk, hy mag duizend dooden sterven.
Wat wanhoop zal hem dan verbyten het gemoed,
Wanneer myn hand, noch rood van zyn bemindens bloed,
In dit noodlottig uur, zal met de Koning trouwen,
Om hem te tergen door dit doodelyk aanschouwen?
En, zynde noch niet heel gebannen uit zyn hart,
Denk, denk! dan hoe dit zal verdubb'len zyne smart,
Zo 'k voor een and're als hem in zyn gezicht zal leeven.

PHEDRA.

Maar, om aan 's konings hand uw hand en trouw te geeven,
Voeld ge in uw ziel....

ARIADNE.

Daar baard de wraakzucht deze min,
Die 'k toon voor Enarus, het zy de wraak hier in
My zelf bedriegt, of dat die keur my zal gelukken;
Een sterke hartstocht kan de ziel maar eens verrukken.
Dus is my 's konings Echt tot straf in deze spyt.
Maar 'k ben myn hart de pyn, die 't daarom droevig lyd,
Wel schuldig; ja, dit hart, dit hart! heeft my bedroogen;
'k Heb Thezeus min hier door te gulzig ingezoogen,
't Verried my, 'k moet het op myn beurt op 't wreedste weêr,
Verraân; ja, wreeken my, terwyl 't zo laf als teêr,
My Thezeus pryzende, niet overtuigd kon weezen,
Dat ze een lichtvaardige en bedrieger had gepreezen.
Maar, 'k zie hem, Goôn! men veins. bedwinge we ons gelaat,
Op dat hy niet ondek myn wraakzucht, list noch haat.

VIERDE TOONEEL.

ARIADNE, THEZEUS, PHEDRA, NERINE.

ARIADNE.

De rede in 't eind verwon de gramschap van myn zinnen,
Men kan zo licht de kracht der liefde niet verwinnen,

Zo dit aan ons ſtond, ik, ik zou met minder ſmart;
Betreuren myn verlies, terwyl dat hy uw hart
Dwingt tot een and're min; 'k zal 't niet meêr tegenſpreeken;
En nu 't onmoog'lyk, van een nieuwe vlam onſteeken,
Aan my kan weezen, eiſch ik ſlechs uw meedely,
En zorg voor myn belang. zo 's Konings huuw'lyk my,
Door zyne Troon, alleen behoên kan voor 't vervolgen
Van Minos, die op my rechtvaardig is verbolgen,
Zo baane uw huuw'lyk my de weg daar toe; indien
Ge een ander, zonder 't recht van 't Godendom te ontzien,
Voor 't echtaltaar uw hand in elks gezicht zult geeven,
Dan zal ik, met myn hand, u poogen na te ſtreeven;
Onſlaagen, door uw Echt, van myne trouw, zal ik
Ook ſchikken van my zelve op 't eigen oogenblik:
En, om aan 't heil dat gy my aanwyſt, te geraaken,
Zo laat al 't noodige hier ſtraks toe vaardig maaken.
Verhaaſt de ſlag, die ons voor eeuwig ſcheiden zal,
Gy hebt veel meêr belang als ik in dit geval.

THEZEUS.

Mevrouw, 'k heb niet....

ARIADNE.

Antwoord my niet. maar zo gy heden
Zucht om myn ongelyk, verwonnen door de reden,
De wroeging van uw ziel zal, eer gy 't denkt, my licht
Meêr zeggen, openende u 't misdaadige gezicht.
Myn Zuſter midlerwyl, met myn verdriet belaaden,
Hoord u, en weet waar op ge u verder moogt beraaden.

VYFDE TOONEEL.

PHEDRA, THEZEUS.

THEZEUS.

BEſtraald des hemels gunſt myn liefde, en heeft zyn magt
Dan Ariadne, op myn gebeên, zo haaſt verzacht?
Mevrouw, wat groot geluk! mag ik, na zo veel zuchten,
In vryheid u myn hart verklaaren, zonder duchten?
Wat kracht uw ſchoonheid heeft op myn verliefd gemoed,
En hoe de vrees....

PHEDRA.

Vrees vry te ondekken uwe gloed.

Gy ziet me, eer dat ik met u ſpreek, in duizend zorgen,
Beducht of hier mogt een getuige zyn verborgen.
Waand gy dien ſtorm geſtild, en 't hevig vuur gedoofd?
Neen! beefd, Prins, beefd! zy dreigd te ſtorten op uw hoofd.
Al wat men immer 't wreedſt en doodlykſt af kan maalen
Van een gehoonde min, die, buiten maat en paalen,
Verwoed hold zonder toom, is maar een ſchaaduw by
Haar felle gramſchap, en verkropte raazerny.
Zy veinſt alleen dat haar uw Echt niet zal mishaagen,
Om u te trekken in haar heimelyke laagen,
Haar medeminnaares te ondekken, en waar ze u
Op het gevoeligſte kan treffen. Goôn! ik gruuw
Nu 'k denk hoe fel ze in my haar vyandin zal haaten;
Hoe meêr ons 't bloed verbind, en zy haar heeft verlaaten
Op my, hoe meêr haar ſmart, hoe heviger haar woên
En wraak zal weezen, niets kan my voor haar behoên.
Myn val ſtaat vaſt; dit heeft haar ſpyt my ſtraks gezwooren;
'k Heb myn doodvonnis uit haar mond zelfs moeten hooren:
De drift der min kan, eer men 't weet, vaak 't hart verraân.
Myn bloed moet haare hoon afwaſſchen, en verzaân
Haar wraakdorſt. Prins, gy kund dit werk nu voort voltrekken,
Door u begon 't.

THEZEUS.

Waar toe haar gramſchap ook mag ſtrekken,
Men kan die licht ontgaan, daar 's geen gevaar, ô neen!
'k Zie door die kalmte van haar drift en 't veinzen heen,
Hoe wreed de donder uit zal barſten van haar tooren;
Maar, om het dreigen noch 't gedruis daar van te hooren,
Zo vlugten we van hier, Mevrouw, kom, laat ons vliên;
Gy kund te Atheenen 't eind van al uw zorgen zien,
Door een gelukkige Echt, die u tot ruſt zal ſtrekken.
Myn ſchip is reed, men kan te nacht heel ſtil vertrekken.
En, ſchoon de nood, waar in uw lieve leeven ſtaat,
Geen magt heeft u hier toe te dwingen, alles raad
Ons hier toe aan, om 't lot niet meêr te wederſtreeven;
En Ariadne word hier door genoopt te geeven
Haar hand aan Enarus, als onze vlugt haar heeft
Verzekerd dat myn trouw zich aan een ander geeft.
Ons eigen heil eiſcht dat we ons ſtellen buiten vreezen.

PHI-

PHEDRA.

Wie zal my inſtaan dat ge aan my getrouw zult weezen?

THEZEUS.

Myn trouw. geen tyd, noch dood zal myn oprechte zucht....

PHEDRA.

Die had myn Zuſter ook toen ze is met u gevlugt.

THEZEUS.

Haar meê te voeren was onmoog'lyk te vermyden,
't Was om haar voor de ſtraf haar 's vaders te bevryden.
Myn eeden ſprooten uit myn pligt, myn hart alleen,
Door al te ſterken min van 't haare lang beſtreên,
Moeſt eind'lyk aan haar liefde en trouw zich overgeeven;
En dit verkrachte hart heeft ſteeds, met wederſtreeven
En moeiten, haar bemind. is dit een euveldaad
Van myne trouw, en die by u ſchynt zo gehaat,
Waarom de misdaad my verweeten van uwe oogen?
Ik zach ze, en zach daar in dat goddelyk vermoogen,
Die onvermyd'lyk maakt myn onſtantvaſtigheid.
Heb ik uw Zuſter, die zo licht geloofd, gevleid,
En licht'lyk wat te veel? gy zyt hier meê aan ſchuldig;
Ik, ziende u ſteeds by haar, en weezende ongeduldig,
Niet kennende aan u zelf verklaaren myne gloed,
Zeide ik haar alles wat een teed're liefde voed,
En gy wiſt al te wel dat u dit kwam te raaken;
Ik dacht niet, openende u myn hart en hevig blaaken,
Dat ik hier door haar vlam aankweekte en onderhiel:
'k Maalde u alleen 't oprecht gevoelen van myn ziel,

PHEDRA.

Wat zal ze, o Goôn! hierom niet lyden? wat al zuchten
En traanen ſtorten in afgrys'lyke ongenuchten?
Schoon ik haar ſmart gevoel, en daar meê ben belaân,
'k Heb, om niet meêr te doen reeds al te veel gedaan.
Haar woede, haar verwyt, dat gruuwelyk zal weezen,
Na zo veel hoon, ſtaat me, als haar Zuſter, meêr te vreezen,
Als zelfs de dood, die zy voor my met alle elend
Bereid. ze ondekte uw liefde, en licht is haar bekend
Reeds al het and're. kom, ontvlugten wy de ſlaagen
Van haare wanhoop, haar geſchreeuw en vreeslyk klaagen.
Ik zie men moet... maar, ach!

THEZEUS.

Gy zucht!

PHEDRA.

Ja, 'k voel, myn Heer,
Dat ik al dat gy wenſcht maar al te veel begeer.
Doch deze Zuſter ſteund op my met hart en zinnen;
Zy kon met weldoen, liefde en trouw my ſteeds verwinnen.
Ik loon dit goed met kwaad, 'k beroof haar 't zoet genot
Van 't geen haar liefſt is; ik, ik! geef aan 't wreedſte lot
Haar over; 'k zoek haar dood, verraadende 't vertrouwen.
Waarom beminde ik u?

THEZEUS.

Hoe! kan u dit berouwen?

PHEDRA.

Ik weet niet; ſchoon myn hart door uwe liefde leefd,
Zie, zie! hoe dat dit hart noch echter zucht en beefd,
Als 't om myn Zuſter denkt; durf ik 't u noch doen hooren?
Gy laat ze in Naxus, daar ze in haar verdriet zal ſmooren,
Uw onſtantvaſtigheid kan me elders laaten ſtaan.
Wie, wie! zou weezen met myn klagt en ſmart begaan?
Om dat ik, kennende u, my door uw trouwloos vleijen,
Een voorbeeld hebbende aan myn Zuſter, liet verleijen:
Ik wil wel.... maar 't is reeds gedaan! vertrekken wy.

THEZEUS.

Vergeefs ....

PHEDRA.

Verloopt de tyd, met meêr beraad, verby.
Misdoed deze achterdocht, 'k aanbiê my weêr om heden
U na te volgen, waar dat gy me voor zult treeden;
Myn liefde, ondanks myn hart, heeft eind'lyk dit gekeurd.
Vervaardig alles; 'k zal gereed zyn op myn beurt.

Einde van het vierde Bedryf.

VYF-

VYFDE BEDRYF.

EERSTE TOONEEL.

ARIADNE, NERINE.

NERINE.

MEvrouw, betoom uw zelf, in droefheid uitgelaaten,
Wat kan deze ongeduld en wreede woede u baaten?
Uw klagt, welke u vervoerd, en elk verbaast, begon
Van deze morgen al voor 't opgaan van de zon.
Gy maakt, dus dwaalende in 't paleis zaal op zaal neder,
De smarte ruchtbaar die uw ziel gevoeld te teder.
Wat klagten, zuchten en wat traanen stort gy niet?

ARIADNE.

Ik ben verraân; waar vinde ik rust in myn verdriet?
Hoe! die volmaakte vlam, die me al 't geluk kon geeven,
Die 'k dacht dat duuren zou veel langer als myn leeven.
Dat vuur, dat waarde vuur! 't welk my te veel verheerd,
Is in het hart van myn Ondankb're reeds verteerd.
Ja, Thezeus smoord dit met vermaak; kan 't mooglyk weezen!
'k Stel in de dood myn hoop, ik hoef niets meêr te vreezen.
De ontrouwe Minnaar spot met myne trouw: en schoon
Hy leefde altoos, hy leefd voor my niet meêr, o Goôn!
Wat doed Pirithoüs, Nerine? zal hy koomen?

NERINE.

Ik deê 't hem weeten.

ARIADNE.

Ach! wat kan de drift betoomen
Van myn vervoerde ziel? wat voeld ze al smart en spyt!

NERINE.

Wat hulp verwacht ge, in uw onheelb're minnenyd
Toch van Pirithoüs? wat kund ge aan hem verklaaren?

ARIADNE.

Hoe! vraagt gy wat ik hem zou kunnen openbaaren,
In de overmaatige verbaastheid van myn hart?
Schoon nooit te stuiten waar de loop van myne smart,
Mag ik van 't kwaad, dat me eeuwig drukt, niet eeuwig klaagen?
Gy zegt dat gisteren aan de avond, elk by vlaagen
Te morren scheen, en sprak verscheide van myn leed

En droevige geval; dat niemand beter weet
Of Ciane onstak myn Thezeus hart.

NERINE.

'tVertrouwen
Is meest op haar, wyl hy ze vaak kwam te onderhouwen;
Maar 'k weet niet of men hier in recht de rede vind,
Hy zach ook Phedre, en is het Phedra die hy mind?

ARIADNE.

Waarom beminde hy haar niet? 'k had kunnen hooren,
Door haar zyn nieuwe vlam zo dra ze was gebooren,
En met gemak gestuit in de eerste hitte en magt.
Hebt gy geen andere als myn Zuster, die de kracht
Van myne wraakzucht tref, en gy verdacht kund maaken?

NERINE.

Licht waar 't vergeefs getracht haar fiere ziel te blaaken.
Maar, die een minnaar, die zo veel verdiensten heeft,
En te behaagen weet, zo weinig wederstreefd
In hem te hooren, kan ook zwygen en beminnen.

ARIADNE.

Hoe! zoude ik Phedra dan verdenken in myn zinnen?
Hoe! haar? die onze ramp my te voorzeggen scheen,
Van Kreten gaande, met haar zuchten en geween,
Na dat ik haar, by na met eindeloos te kwellen,
Besluiten deê om my in 't vlugten te verzellen?

NERINE.

Gy hebt voor haar ook niet te vreezen, wyl gy kend
Haar trouw, die in uw dienst, begaan met uw elend,
Eer sterven . . .

ARIADNE.

'tZy zo; 'k wil haar zien, ga, laat haar weeten,
Dat ik haar wacht; vraag of de slaap haar doed vergeeten
Een Zuster, die in haar afweezen meerder schreid.
Ach! wat geluk heeft ze in haar onverschillendheid;
Haar rust word niet beroerd door zorgen, noch door schroomen.
Pirithoüs verschynt. ga, laat haar spoedig koomen.

TWEEDE TOONEEL.

ARIADNE, PIRITHOÜS.

ARIADNE.

WEl nu, kan ik de hand aanvaarden, die aan my
't Verlies zal boeten van de schaade die ik ly?
Zal Thezeus Echtverbond haast eindigen myn kwaalen?
En ik vry weezen, om de Koning te betaalen
Dat ik ben schuldig aan zyn liefde? is Thezeus trouw
Door hem bestemd?

PIRITHOÜS.

De Vorst, hield gisteren, Mevrouw,
Dit Thezeus voor, maar, hoe hy hem zocht te overreeden,
Hy kon niets vord'ren, noch hem tot besluit doen treeden;
En Thezeus zocht alleen te winnen noch wat tyd.

ARIADNE.

Om uit te stellen 't zoet, dat hy verwacht ten spyt
Van myn gehoonde min? hy toond niet veel verlangen;
En 't nieuwe voorwerp, daar zyn hart door is gevangen,
Behoorde dit voor een verachting van haar min
Te neemen. doch, voor my, hoe schriklyk dat myn zin
Zyn snoô verraadery me ook afbeeld, nu zyn harte
Behaagen neemt, om laf, braveerende myn smarte,
My te verlaaten, zo wenschte ik, in deze stant,
Nu ik met Enarus moet trouwen, dat zyn hand
Reeds myn onzeker lot had kunnen zeker stellen.
Deze ongestaadigheid is my maar langer kwellen
In die verwarringen.

PIRITHOÜS.

Neen! gy zoud buiten pyn,
Zo 't waar is dat men zegt, en kwelling kunnen zyn;
Maar, ik kan kwaalyk zyn bericht.

ARIADNE.

Van welke zaaken?

PIRITHOÜS.

Men zegt dat Thezeus is vertrokken, dit kon maaken
Dat gy, vry weezende....

ARIADNE.

Helaas! wat hoor ik daar?

Men zegt dat Thozeus is vertrokken!

PIRITHOÜS.

Deze maar
Moet u verbaazen.

ARIADNE.

Hy 's vertrokken! en de Goden
Die zouden eeuwig my dan voor myn ſterflot dooden?
Maar, neen! wat ongelyk gaf dit zyn nieuwe vlam?
Zou hy het voorwerp, daar zyn vuur uit oorſpong nam,
Verlaaten?

PIRITHOÜS.

'k Weet niet; maar dit kan ik u verklaaren,
Dat van dit ſtrand te nacht een ſchip is weg gevaaren.

ARIADNE.

Hy kan 't niet zyn, 't is hem te onrecht verdacht; hy zou
Vertrekken zonder dat de Koning 't wiſt? de trouw
Van zyn Pirithoüs, die hy niets kan verbergen,
Bedekken kunnen dit geheim? en eind'lyk tergen....
Doch waar van wil ik my verwond'ren? hy durft my
Verlaaten, en myn min, ontbloot van medely,
Vergeeten; ja, die min ſteeds trouw, houd my noch heden
Voor hem verpligt....

DARDE TOONEEL.

ARIADNE, PIRITHOÜS, NERINE.

ARIADNE *tegen Nerine.*

WAt doed myn Zuſter? welke reden
Beletten haare komſt? met wat verbaaſtheid, ach!
Zal zy de maar verſtaan van zulk een zwaaren ſlag,
Die al myn hoop dood, en zy doodelyk zal haaten?

NERINE.

Mevrouw, na dat ik lang....

ARIADNE.

Waar hebt gy haar gelaaten?
Spreek.

NERINE.

Ik zocht overal vergeefs; men vind haar niet

In haar vertrek.

ARIADNE.

Men vind haar niet? wat nieuw verdriet!
'k Aanschouw, verbaast en vol van schrik, hier in myn kwaalen.
Maar myn verstand, in deze ontroering aan het dwaalen,
Ziet niets, uit vrees van al te veel te zien. hebt gy
Van Thezeus niets gehoord?

NERINE.

Men mompeld als of hy
Voorleden nacht, waar in zyn vlugt best kon gelukken....

ARIADNE.

O nacht! ô wreed verraad! ô booze gruuwelstukken!
O dubb'le valscheid! die het al .... maar, waarom toch
Me ontsteld, verdenkende myn Zuster van bedrog?
Haar trouw voor my, haar deugd, die yder streefd te boven,
Haar eer, ja, alles maakt dat ik 't niet kan gelooven.
't Is alles tegens haar nochtans in dit gerucht;
Men vind haar nergens niet? en Thezeus is gevlugt?
Men zoek haar. 't is te lang die knaagende angst geleeden,
Die my noch meêr verdrukt door haar onzekerheden:
Schoon dat myn hart zich van een twyflend kwaad verlicht,
Dit hart moet hier in zyn gesterkt door myn gezicht.
Een ongerust gemoed leid tevens duizend dooden.

VIERDE TOONEEL.

ARIADNE, PIRITHOÜS, ARKAS, NERINE.

ARKAS *tegen Pirithoüs.*

MYn heer, daar is een brief van Thezeus.

ARIADNE.

Groote Goden!
Geef; 'k zal ze zien; wie bragt, wie zond u die? van waar?
Hy 's weg, Nerine, ach! dit 's de blyk dier droeve maar.

ARKAS.

Een schip kwam met de brief straks aan dit strand gevaaren.

ARIADNE.

Ik lees al beevende, zy komt myn lot verklaaren!

THEZEUS AAN PIRITHOÜS.

Vergeef myn vlugt, waar toe my dwong de kracht der min,
Dat ik die buiten u, en uwe raad dorst waagen;

Die zelfde min verkrachte ook Phedraas hart en zin;
Zy vlugt met my. wil zorg voor Ariadne draagen.
Wat wreede zorg! hy trapt me op 't hart, en ſchend zyn trouw,
En wil noch dat men voor my zorgen zal.

PIRITHOÜS.

Mevrouw,
Gy hebt, hoe zeer die maar komt uwe ziel doorſteeken....

ARIADNE.

Laat my met vrede; 'k wil u hooren, zien noch ſpreeken.
Gy hebt, Pirithoüs, verhaaſt myn dood alleen
Met uwe komſt, die ſteeds aan my noodlottig ſcheen.

PIRITHOÜS.

Ik ben onkundig....

ARIADNE.

Ga, ga deze tyding brengen
Aan Enarus, laat my in vryheid traanen plengen.
Het is genoeg dat my Nerine alleen verzeld.

PIRITHOÜS.

Hoe zal de Koning zyn van deze maar verſteld!

ARIADNE.

Neen! Thezeus is hier met zyn kennis toegetreeden,
Hy zelf hem licht geleid tot deze trouwloosheden.
De Vorſt, gy, en de Goôn bood alle hem de hand.

VYFDE TOONEEL.

ARIADNE, NERINE.

ARIADNE.

Helaas! Nerine.

NERINE.

Ik zie, Mevrouw, in deze ſtand,
Daar word noch trouw, noch deugd op 't Aardryk meêr gevon-
Maar de allerheiligſte der pligten boos geſchonden. (den,
Wat ſmart!

ARIADNE.

Myn ſmart is zelfs zo groot, dat ik daar voor
Bezwyken moet; en van de elenden die ik hoor
Blyf ik gevoelleloos; kan ik wel erger vreezen?
Ik, ik! ben eind'lyk van een zotte hoop geneezen;
En, Thezeus leefd niet meêr voor my, noch myne trouw.

Ik dacht voorheen, de tyd brengt licht hem tot berouw;
Doch dit vleid my niet meêr. helaas! wie kon gelooven,
Wanneer een nieuwe vlam my kwam zyn hart te ontrooven,
Dat ik, in 't zwaar verdriet van zulk een gruuwelſtuk,
Niet kende als maar alleen 't geringſte van myn druk?
Ten minſten, 't ſcheen dat ik my licht zou konnen wreeken
Van myn Meêminnaares, en 't vuur, dat zy kon kweeken,
Uitbluſſchen in haar bloed, en zuiv're my van ſchand;
Maar 'k vind onmoog'lyk te verbreeken deze band,
Nu 'k in myn Zuſter, daar myn ſmart uit is gebooren,
Ondek al beevende het voorwerp van myn tooren.
Myn Medeminnaares, en myn Verraader, door
Myn dwaaling zelfs gebragt op het vervloekte ſpoor,
Waar langs zy zyn myn woede en wraak ontvlugt, braveeren
Myn raazerny, terwyl zy van my triomfeeren.
Nerine, ziet gy wel dat my de Hemel gaf
Een lot, dat met zich ſleept een doodelyke ſtraf?
Die Medeminnaares, welke al myn ramp kan baaren,
Is Phedra; ja, die Phedre! aan wie 'k moeſt openbaaren
Myn hartsgeheim, toen ik myn weêrgaâloos verdriet
Aan haar afmaalende, myn wanhoop blyken liet!
De Ontrouwe, ſchendende de vriendſchap voor myne oogen,
Heeft my geveinſd en valſch getoond haar mededoogen;
En lachchende met al de kwaalen van myn hart,
Terwyl ik ſchreide, was zy de oorzaak van myn ſmart.
Zy baard myn wanhoop, daar ik al myn hoop op bouwde.
't Was de oorſprong van myn wraak, die ik myn wraak betrouw- (de.
Ik heb, ô ſpyt! zelf, door myn onvoorzichtigheid,
De weg tot haare vlugt geöopend en bereid:
Ik, ik! kwam zelf haar myn verwoede wraak te ontrooven.
Hoe kan het moog'lyk zyn! en wie, wie! zou gelooven,
O Goôn! dat zelfs, ſpyt al uw bliksems, en haar pligt,
De Snoode zegepraalde in myn gehoond gezicht?
'k Heb al te veel geduld. kom, vlugten wy ſtraks heenen,
Nerine, om myne wraak te pleegen, na Atheenen;
Kom ſtooren wy 't geluk, dat zy haar min beloofd;
Zy heeft zo vaſt noch niet, 't geen zy my heeft ontroofd.
Haar dood, haar dood alleen! een wreede dood, vol kwaalen....

NERINE.

Waar voerd uw drift u heen? wil uwe ſmart bepaalen.

Denkt

Denkt gy niet dat al 't geen gy uitschreeuwd straks vliegt voort
Door het paleis, daar elk uw klagt en wanhoop hoord?
ARIADNE.
Wat schaade kan 't my doen dat yder hoord myn klagten?
Wat minnaaressen dat men immer zag verachten,
Verlaaten en verraân, haar lot was nooit zo straf,
Als 't myne, waar van de Aarde ook licht nooit voorbeeld gaf.
De oprechte min, de trouw, die 'k Thezeus kwam te toonen,
Verdiende niet om my zo trouweloos te hoonen.
'k Ontfing voor 't goed, dat ik hem deê, steeds weinig vrucht.
Ik volgde alleen hem, 'k ben 't alleen daar hy voor vlugt.
Om hem kon ik een kroon, my aangeboôn, versmaaden;
Hy, in 't misleide van myn Zuster, my verraaden.
'k Geef steeds hem nieuwe blyk van min, hy my van haat.
Ik doe hem niet als goed, hy doed my niet als kwaad;
En, onophoud'lyk van zyn wreedheid aangedreeven,
Als ik zyn dood belet, ontrukt hy my het leeven.
Is 't vremd, na zo veel kwaad, dat hy my vreest te zien?
Dat hem zyn schaamte doed van myn ontmoeting vliên?
Maar, eind'lyk moet hy zich vertoonen aan myne oogen;
'k Zal zien of hy noch voor zyn pligt blyft onbewoogen.
Myn traanen zullen voor my spreeken, 't is gedaan,
Nerine, als hy die ziet. het is dan tyd, wel aan!
Bedwingen wy die niet, en zyn verbaasde zinnen
Dus overvallende, zo zullen wy verwinnen
Zyn eerste liefde, en weêr verzachten zyn gemoed,
De rede opofferende aan myn verliefde gloed,
Niet denkende of myn eer dit pryzen zal, of laaken;
'k Heb alles als ik slechts my weêr bemind kan maaken.
Maar, tot wat yd'le hoop voerd my myn minnezucht?
Zo 'k Thezeus noch bemin, vergeet ik dat hy vlugt.
Goôn! op dit oogenblik zal hy misschien, voor de oogen
Myn 's Medeminnaares verrukt en opgetoogen,
Bespotten de ydele raadslaagen van myn hart.
Licht dat zy beide... ach! ach! Nerine, in deze smart,
Belet my, dat ik zie 't geen ik, reeds kom te aanschouwen;
Wil myn gehoor van 't geen dat ik verstaâ weêrhouwen.
Ik sterf door hun triomf; en hoe de raazerny
Van dit wreed denkbeeld, al te doodelyk aan my,
Myn haat ook wapend, om op 't selst hen te bestryden,
Haar straf kan noch zo groot niet weezen als myn lyden. Zes

ZESDE en LAATSTE TOONEEL.

ENARUS, ARIADNE, PIRITHOÜS, NERINE, ARKAS.

ENARUS.

MEvrouw, ik kom hier niet om uwe moeilykheên,
Door dwang van redenen te ſtuiten, maar, alleen
Van 't geen dat in myn Hof gebeurde my verſchoonen.

ARIADNE.

'k Weet wat ik ſchuldig ben aan uwe min te toonen:
'k Weet zelfs waar toe dat my myn woord verbind, ja, 'k weet,
Maar . . . .

ENARUS.

Deze zorg zou licht vermeerderen uw leed,
En gy bezwaarlyk, noch te veel van uwe ſmarte
Verdrukt, verkrygen van u zelf, om van uw harte: . .

ARIADNE.

Wat kan ik van my zelf verkrygen? wat, myn Heer?
Ik ben, helaas! ik ben myn eigen zelf niet meêr.

ENARUS.

Zo myn oprechte trouw, die ſteeds zyn pligt zal weeten,
Verdienen kan dat gy eens Thezeus zult vergeeten . . . .

ARIADNE.

Hoe! zoude ik Thezeus niet vergeeten? Goôn! zou 'k laf
Voor Thezeus voên een vlam my zelf tot ſchand en ſtraf?
Die Thezeus zou noch iets op myn gemoed verwinnen?
'k Moet Thezeus haaten, en 'k zou Thezeus noch beminnen?
Neen! Thezeus! Thezeus voel altoos myn toorn en wraak:
En is het voor uw min een wenſchelyke zaak,
'k Zweer by de Goden! by die Goden! die zich nader
Met my vereënigen, om van een ſnoô Verraader
My fel te wreeken, dat ik Thezeus, zelfs met al
Myn krachten, vloeken, en altoos vergeeten zal;
Dat traanen, zuchten, noch berouw, noch teder ſmeeken
My zullen dwingen, om een opzet te verbreeken . . . .

ENARUS.

Mevrouw, indien ik durf . . .

ARIADNE.

Neen! Thezeus, neen! Tieran!

Mein-

Meineedige Barbaar! gelooft nooit dat ik kan
Bevreedigd worden, neen! gy zult niets op my winnen;
Myn zwaarste smart onstaat alleen uit u te minnen.
Maar, als de wroeging, van uw snoode trouwloosheid,
Die uw bedrieglyk hart reeds duizend doôn bereid,
Uw overgeeven zal, om wreed uw ziel te plaagen,
Aan heimelyke beuls, die onophoud'lyk knaagen;
Dan zal uw smart zo fel als myne elende zyn,
En ik zal lachchen, als gy lyd, om uwe pyn.
'k Zucht om u al te lang in bittere ongenuchten;
Gy lachte om my, nu moet gy op uw beurt ook zuchten.
Wat dwaaling! Goôn! 'k dreig in de lucht; terwyl dat ik
Met dien Verraader spreek, zo zal dit oogenblik
Licht 't vroolyk uur zyn van zyn nieuwe min verscheenen.
Myn Heer, zo gy me mind, kom, gaan wy na Atheenen
Myn Medeminnaares beletten dat zy niet
Kan zegepraalen van haar liefde en myn verdriet:
Gaan wy! steld haar door vuur en staal in myn vermoogen.
Sleep, sleep de Ondankbaare voor myn beleedigde oogen,
Op dat haar trouwloos hart, door overmaat van min
En weelde dronken, zie de woede van myn zin.
Geef, geef een voorbeeld van myn wraak aan alle Landen.
Verdien myn hand, en wreek myn liefde, spyt en schanden.

ENARUS.

Gaan wy ons met de tyd beraân, en moet ...:

ARIADNE.

De tyd!
Hoe! meend gy dat myn wraak en wanhoop uitstel lyd?
Nu yder my verlaat, zo zal ik, van myn kwaalen,
Door een veel zekerder hulpmiddel zegepraalen.
Weêrhoud ge, ô Wreede! my?

Zy poogt de degen van Pirithoüs te krygen.

NERINE. Wat doed gy? ach! Mevrouw.

ARIADNE *tegen Nerine.*

Kom, ondersteun my, ik bezwyk, vervoerd van rouw.
Wilt gy my helpen, nu ik alle hoop moet derven,
Verleng myn leeven niet, maar laat my spoedig sterven.

ENARUS.

Zy zwymt. men help haar. ach! hy tergde haare smart,
Die de eerste onsteltheid zocht te stuiten van haar hart.

Einde van het Vyfde en Laatste Bedryf.